

ЗАКОН ЗА ТУРИЗМА

В сила от 26.03.2013 г.

Обн. ДВ. бр.30 от 26 Март 2013г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., изм. ДВ. бр.40 от 13 Май 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г., доп. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. Този закон урежда обществените отношения, свързани със:

1. управлението, регулирането и контрола върху туристическите дейности, услуги и обекти;
2. туристическото райониране на страната, туристическите райони, създаването, устройството, организацията и дейността на организациите за тяхното управление;
3. правомощията на държавните органи, териториалните органи на изпълнителната власт, организациите за управление на туристическите райони и туристическите сдружения по формиране и провеждане на политика за устойчиво развитие на туризма.

Чл. 2. Целите на закона са да:

1. осигури условия за устойчиво развитие на туризма и конкурентоспособен национален туристически продукт;
2. създаде условия за развитие на специализираните видове туризъм - културен, здравен, СПА и уелнес, селски, еко, конгресен, детски и младежки, приключенски, спортен, ловен, голф и друг туризъм;
3. въведе единни критерии за извършване на туристически дейности и предоставяне на туристически услуги;
4. осигури защита на потребителите на туристическите услуги.

Чл. 3. (1) Туристически дейности са:

1. туроператорската и туристическата агентска дейност;
2. хотелиерството;
3. ресторантьорството;
4. предоставянето на тематично ориентирани допълнителни туристически услуги в областта на морския, ски, културния, балнео, СПА, уелнес, селския, винения, еко, конгресния, детския и младежкия, приключенския, спортния, ловния, голф и други видове туризъм;
5. предоставянето на екскурзоводски услуги, воденето на туристи в планинска и природна среда и предоставянето на услуги за спорт.

(2) Туристически обекти са:

1. местата за настаняване:
  - а) клас А - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически селища и вили;
  - б) клас Б - семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, къщи за гости, стаи за гости, апартаменти за гости, бунгала и къмпинги;
2. заведенията за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за

настаняване) - ресторанти, заведения за бързо обслужване, питейни заведения, кафе-сладкарници и барове;

3. туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене - туристически столови, туристически бюфети и туристически столови със сервитьорско обслужване;

4. ски пистите - ски писти за алпийски ски, сноуборд и ски бягане, детските ски зони и снежните паркове;

5. самостоятелните и прилежащите към места за настаняване балнеолечебни (медицъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове;

6. плажовете - плажове към естествени и към изкуствени водни обекти;

7. офисите за упражняване на туроператорска и туристическа агентска дейност;

8. туристическите информационни центрове;

9. посетителските центрове за представяне и експониране на местното природно и културно наследство;

10. музеите и обществените и частните колекции с културни ценности и художествените галерии;

11. центровете за изкуство и занаяти и центровете за временни изложения с туристическа цел;

12. туристическите пътища/пътеки и веломаршрутите;

13. обектите за катерене, парапланеризъм и маршрутите тип "виа ферата";

14. конните бази за любителска езда и маршрути за конна езда;

15. аквапарковете, водните атракционни и приключенските паркове;

16. атракционните и тематичните паркове;

17. голф игрищата;

18. места за наблюдение на диви животни и птици;

19. ловните стопанства по Закона за лова и опазване на дивеча;

20. винарните изби;

21. недвижимите културни ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии - в случай че са социализирани и предлагат условия за приемане и обслужване на туристически посещения и в съответствие с режимите за опазването им и с вътрешните правилници на лицата, на които е предоставено правото на управление.

(3) Туристическите обекти по ал. 2 са общодостъпни с изключение на тези, за които специални закони предвиждат друго.

(4) Не се допуска отказ от предоставяне на туристически услуги в туристически обекти, както и предоставянето им с по-ниско качество или при по-неблагоприятни условия, основани на признаците по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация.

Чл. 4. (1) Лицата, предоставящи туристически услуги в туристически обекти, са длъжни да обявяват техните цени в еднакъв размер спрямо всички туристи, като не се допуска различно третиране на туристите или поставянето на част от тях в по-неблагоприятно положение, основано на признаците по чл. 4, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация.

(2) Изискванията на ал. 1 се прилагат и в случаите, когато обявените цени на туристическите услуги се посочват в интернет, в рекламни и търговски брошури и издания, както и в радио- и телевизионни предавания.

Глава втора.

ДЪРЖАВНА ПОЛИТИКА И ОРГАНИ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ТУРИЗМА

Чл. 5. (1) Държавната политика в областта на туризма се определя от Министерския съвет.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министерският съвет по предложение на министъра на туризма одобрява Национална стратегия за устойчиво развитие на туризма и стратегии за развитие на отделни видове туризъм.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Държавната политика за устойчиво развитие на туризма се интегрира в секторните политики и се осъществява от министъра на туризма с участието на другите органи на изпълнителната власт в рамките на тяхната компетентност.

(4) За одобряване на стратегиите по ал. 2 е необходимо наличието на влязло в сила становище по екологична оценка за съгласуване или решение, че не е необходимо извършването на екологична оценка, издадено по реда на глава шеста, раздел II от Закона за опазване на околната среда.

Чл. 6. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма провежда държавната политика в областта на туризма, като:

1. разработва и контролира изпълнението на Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма и на стратегии за развитие на отделни видове туризъм, както и краткосрочни програми и планове за прилагането им;

2. разработва и изпълнява национална маркетингова стратегия в съответствие със стратегиите по т. 1;

3. утвърждава и изпълнява годишната програма за национална туристическа реклама;

4. разработва и утвърждава концепция за туристическо райониране на страната;

5. разработва съвместно с други държавни органи и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове за статута и управлението на националните курорти;

6. осъществява координацията и взаимодействия с организациите за управление на туристическите райони при реализацията на националната маркетингова стратегия и разработването на маркетинговите стратегии на туристическите райони;

7. организира извършването на маркетингови проучвания на основни и перспективни пазари за българския туристически продукт, както и проучвания в сферата на туристическата реклама и анализи на ефективността;

8. организира участието на Република България в международни туристически изложения, панаири и прояви, свързани с туризма;

9. организира опознавателни журналистически пътувания и посещения на чужди туроператори и туристически агенти в страната;

10. изработва и разпространява рекламни и информационни материали и сувенири;

11. набира, обработва и анализира статистически данни за развитието на търсенето и предлагането в държави - основни пазари за националния туристически продукт;

12. поддържа, актуализира и популяризира Националния туристически интернет портал;

13. разработва и осъществява комуникационни кампании на вътрешния и чуждестранни пазари;

14. осигурява дейността на Националния туристически информационен център;

15. взаимодейства с компетентните държавни органи и с териториалните органи на изпълнителната власт, организира и координира съвместната дейност при провеждането на националната политика в туризма, финансовото осигуряване и изпълнение на стратегиите и програмите по т. 1, 2 и 3 и концепцията по т. 4;

16. взаимодейства с организациите за управление на туристическите райони и осъществява надзор върху изпълнението на дейностите им по чл. 18, ал. 1;

17. взаимодейства с туристическите сдружения, вписани в Националния туристическия регистър, при осъществяване на дейността им в областта на туризма;

18. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) съдейства за реализацията на инициативи на туристически сдружения, вписани в Националния туристическия регистър, когато те съответстват на целите и приоритетите на Министерството на туризма в областта на туризма за съответната година;

19. издава, съгласува и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове в областта на туризма и контролира тяхното прилагане;

20. организира и координира контрола върху качеството на туристическия продукт;

21. подпомага дейността на компетентните органи за провеждане на държавната политика по отношение на обучението и повишаване квалификацията на кадрите в туризма;

22. подпомага дейността по привличане на инвестиции и съдейства за реализиране на проекти за устойчиво и балансирано развитие на туризма на национално, регионално и местно ниво, включително за изграждането и развитието на инфраструктурата, свързана с туризма;

23. представлява Република България пред международните органи и организации в областта на туризма и изпълнява и координира изпълнението на задълженията на Република България, произтичащи от членството ѝ в тях;

24. разработва проекти и участва в разработването, оценяването, наблюдението и контрола върху изпълнението на програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;

25. предлага създаването на туристически представителства на Република България в чужбина;

26. организира поддържането на Единната система за туристическа информация;

27. организира воденето, актуализирането и поддържането на Националния туристически регистър по чл. 166, ал. 1;

28. създава национална мрежа от туристически информационни центрове, функциониращи въз основа на единни стандарти и на основата на публично-частно партньорство;

29. разработва и съдейства за въвеждането на доброволни системи за сертифициране на качеството и устойчивото туристическо развитие;

30. ръководи Националния съвет по туризъм;

31. извършва регистрацията на туроператорите и туристическите агенти;

32. определя категорията на туристически обекти в посочените в този закон случаи;

33. сертифицира туристически обекти в посочените в този закон случаи;

34. налага глоби и имуществени санкции в случаите, предвидени в този закон.

Чл. 7. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) За осъществяване на сътрудничеството и координацията в областта на туризма се създава Национален съвет по туризъм (НСТ) - консултативен орган към министъра на туризма.

(2) В НСТ участват:

1. (изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г., доп. - ДВ, бр. 14 от 2015 г.) заместник-министър на икономиката, заместник-министър на финансите, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството, заместник-министър на външните работи, заместник-министър на културата, заместник-министър на здравеопазването, заместник-министър на околната среда и водите, заместник-министър на земеделието и храните, заместник-министър на транспорта, информационните технологии и съобщенията, заместник-министър на образованието и науката,

заместник-министър на труда и социалната политика, заместник-министър на вътрешните работи и заместник-министър на младежта и спорта, определени от съответните министри;

2. председателят на Комисията за защита на потребителите;

3. изпълнителният директор на Българската агенция по безопасност на храните;

4. изпълнителният директор на Националната агенция за приходите;

5. по един представител на всяка организация за управление на туристическите райони;

6. по един представител на всяко браншово туристическо сдружение, вписано в Националния туристически регистър;

7. по един представител на регионалните, на продуктовите и на професионалните туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър;

8. един представител на националните курорти;

9. един представител на сдруженията на превозвачите в областта на въздушния, сухопътния и водния транспорт;

10. по един представител на национално представените сдружения на потребителите в Република България и на национално представителните работодателски организации в Република България;

11. представител на Националното сдружение на общините в Република България.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Председател на НСТ е министърът на туризма или оправомощен от него заместник-министър или друго длъжностно лице.

(4) Условието и редът за определяне на представителите на сдруженията, организациите и курортите по ал. 2, т. 6 - 10 се определят с правилника по ал. 6.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организационно-техническото подпомагане на работата на НСТ се осъществява от администрацията на Министерството на туризма.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организацията на работа на НСТ се определя с правилник на министъра на туризма. Правилникът се публикува на интернет страницата на министерството.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Поименният състав на НСТ се определя със заповед на министъра на туризма.

(8) Членовете на НСТ по ал. 2, т. 1 - 4 и 10 може да бъдат представлявани от друго лице с изрично писмено пълномощно за всяко конкретно заседание, когато те не могат да присъстват по обективни причини.

Чл. 8. (1) Националният съвет по туризъм:

1. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) подпомага министъра на туризма при формирането и провеждането на държавната политика в туризма;

2. подпомага координацията на националната политика в областта на туризма;

3. обсъжда концепции и програми за устойчиво развитие на туризма и изразява становища по тях;

4. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) прави предложения до министъра на туризма за създаване, изменение, допълнение или отмяна на нормативни актове, свързани с развитието на туризма;

5. разглежда въпроси, свързани с териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура и привличането на чуждестранни инвестиции в туризма;

6. обсъжда подготовката за туристическите сезони и анализира резултатите от тях;

7. обсъжда резултатите от дейността на органите, на които е възложено упражняването на контрол в туризма и свързаните с него дейности, и дава препоръки за подобряване работата на

контролните органи;

8. разглежда въпроси и дава препоръки за подобряване защитата на потребителите на туристически услуги;

9. разглежда и други въпроси от значение за развитието на туризма.

(2) Националният съвет по туризъм изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с туристическото развитие - териториалното развитие, изграждането и поддържането на туристическата инфраструктура, използването и опазването на туристическите ресурси, данъчното облагане на туристическите дейности, прилагането на визовия режим и други.

(3) Националният съвет по туризъм изразява становища и дава предложения по въпроси, свързани с маркетинга и рекламата на България като туристическа дестинация, включително относно:

1. годишната програма за национална туристическа реклама;

2. маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток и анализи и прогнози за туристическото развитие;

3. дейности по брендиране и реклама на България като туристическа дестинация;

4. Единната система за туристическа информация и Националният туристически интернет портал;

5. дейността на Националната мрежа на туристическите информационни центрове;

6. реализацията на проекти по програми на Европейския съюз в областта на туристическия маркетинг;

7. информационното обслужване и подпомагане участието на български фирми в панаири и прояви, свързани с туризма.

(4) Националният съвет по туризъм може да сформира експертни групи по конкретни въпроси от неговата компетентност с участието на представители на:

1. научни организации, институти и висши училища от областта на туризма;

2. други институции и организации, заинтересовани от развитието на туризма.

Чл. 9. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Към министъра на туризма се създават Експертна комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти (ЕКРТТА) и Експертна комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти (ЕККСТО).

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Председател на комисиите по ал. 1 е оправомощен от министъра на туризма заместник-министър или друго длъжностно лице.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В състава на ЕКРТТА се включват с равен брой гласове представители на Министерството на туризма, от една страна, и представители на браншовите туристически сдружения на туроператорите и туристическите агенти, от друга страна.

(4) Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти има два състава съобразно обектите, подлежащи на категоризация и сертифициране, посочени в ал. 5 и 6.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В състава на ЕККСТО при категоризиране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на туризма, от една страна, и представители на браншовите туристически сдружения на хотелиерите и ресторантьорите и на продуктови туристически сдружения, от друга страна.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В състава на ЕККСТО при сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5 се включват с равен брой гласове представители на Министерството на туризма и на Министерството на здравеопазването, от една страна, и представители на продуктови и на професионални туристически сдружения, от друга

страна.

(7) Условието и редът за определяне на броя и представителите на сдруженията и юридическите лица с нестопанска цел по ал. 3, 5 и 6 се определят с правилниците по ал. 9.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Поименният състав на комисиите по ал. 1 се определя със заповед на министъра на туризма след постъпване на предложения от съответните ръководители на ведомствата, туристическите сдружения и юридическите лица с нестопанска цел по ал. 3, 5 и 6.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма издава правилници за организацията и дейността на комисиите по ал. 1.

Чл. 10. Областният управител провежда държавната политика в областта на туризма на територията на областта, като:

1. разработва областната стратегия и участва в разработването на програми за развитието на туризма на територията на областта и координира тяхното изпълнение; стратегията и програмите се интегрират в областната стратегия за регионално развитие и се съставят на основата на националните приоритети за развитие на туризма, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните и регионалните туристически ресурси и потребности;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) съдейства на министъра на туризма при реализацията на дейностите по чл. 6 в областта;

3. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на туризма на територията на областта в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

4. (отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

5. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Чл. 11. (1) Общинският съвет приема програма за развитие на туризма на територията на общината в съответствие с приоритетите на областната стратегия, маркетинговата стратегия на туристическия район и съобразно местните туристически ресурси и потребности.

(2) Програмата за развитие на туризма предвижда мероприятия за:

1. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма на територията на общината, включително местните пътища до туристически обекти;

2. изграждане и функциониране на туристически информационни центрове и организация на информационното обслужване на туристите;

3. изграждане и поддържане на туристически обекти, които са общинска собственост или за които правото за ползване и управление е предоставено на общината;

4. организиране на събития и мероприятия с местно и национално значение, които допринасят за развитието на туризма;

5. провеждане на проучвания, анализи и прогнози за развитието на туризма в общината;

6. реклама на туристическия продукт на общината, включително участие на туристически борси и изложения;

7. взаимодействие и членство на общината в туристически сдружения и в съответната организация за управление на туристическия район;

8. подобряване качеството на услугите, предлагани в общинските туристически обекти.

Чл. 12. Кметът на общината:

1. разработва програмата по чл. 11, ал. 1 и отчета за нейното изпълнение и след

одобрението им от консултативния съвет по чл. 13, ал. 1 ги внася за приемане от общинския съвет;

2. създава и ръководи консултативния съвет по чл. 13, ал. 1;

3. създава Общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти (ОЕККТО);

4. определя категорията на туристически обекти по предложение на ОЕККТО в предвидените в този закон случаи;

5. създава и поддържа общински регистър на категоризираните по т. 4 туристически обекти на територията на общината - част от Националния туристически регистър;

6. предлага на общинския съвет да определи размера на туристическия данък след писмено становище на консултативния съвет по чл. 13, ал. 1;

7. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) ежесечно изпраща информацията от регистъра по т. 5 на електронен носител или по електронен път на министъра на туризма;

8. събира статистическа информация и създава и поддържа информационна база данни за туризма на територията на общината съгласно наредбата по чл. 165, ал. 2;

9. разработва и изпълнява програми и проекти в областта на туризма, финансирани от Европейския съюз и от международни организации;

10. сътрудничи и подпомага инициативи на държавните органи, организацията за управление на туристическия район и на туристическите сдружения за развитие на туризма на територията на общината в изпълнение на националната политика в областта на туризма;

11. изготвя годишен отчет за разходването на събрания на територията на общината туристически данък и го публикува на интернет страницата на съответната община;

12. осъществява контролни функции в предвидените в този закон случаи.

Чл. 13. (1) Кметът на община, на чиято територия има изградени и функциониращи места за настаняване, създава консултативен съвет по въпросите на туризма.

(2) Председател на консултативния съвет по въпросите на туризма е кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) В състава на консултативния съвет по въпросите на туризма участват с равен брой представители на местната администрация и на национални, регионални или общински музеи, от една страна, и на туристическите сдружения, вписани в Националния туристически регистър, и други физически и юридически лица, които имат отношение към развитието на туризма, от друга страна.

(4) Редът и начинът на определяне на представители на музеите, физическите и юридически лица по ал. 3 в консултативния съвет по въпросите на туризма се посочват в правилника по ал. 7.

(5) Кметът на общината със заповед определя броя и поименния състав на членовете на консултативния съвет по въпросите на туризма при спазване изискванията на ал. 3.

(6) Консултативният съвет по въпросите на туризма:

1. обсъжда и одобрява програмата по чл. 11, ал. 1 и отчета за нейното изпълнение;

2. прави предложения до кмета на общината и дава становища по въпроси, свързани с развитието на туризма на територията на общината, включително за размера на туристическия данък и неговото разходване, и за членството на общината в съответната организация за управление на туристическия район.

(7) Кметът на общината със заповед утвърждава правилник за организацията и дейността на консултативния съвет по въпросите на туризма.

Чл. 14. (1) Към кмета на общината се създава общинска експертна комисия по категоризация на туристически обекти по чл. 128.

(2) Председател на комисията по ал. 1 е оправомощено от кмета на общината длъжностно лице.

(3) В състава на ОЕККТО се включват с равен брой гласове представители на местната администрация, от една страна, и на местните, регионалните и браншовите туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, от друга страна.

(4) Условиата и редът за определяне на представителите по ал. 3 се уреждат с правилника по ал. 6.

(5) Кметът на общината със заповед определя числеността и поименния състав на ОЕККТО по предложение на съответните ръководители на сдруженията по ал. 3.

(6) Кметът на общината със заповед утвърждава правилник за организацията и дейността на ОЕККТО.

Глава трета. ТУРИСТИЧЕСКО РАЙОНИРАНЕ

Раздел I. Туристически райони

Чл. 15. (1) Територията на страната се разделя на обособени територии - туристически райони, с цел формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама.

(2) Туристическите райони покриват цялата територия на страната и са съобразени с общинските административни граници, като територията на една община не може да бъде разделяна между два района и не може да принадлежи едновременно към два различни туристически района.

(3) Туристическите райони имат наименование, лого и слоган.

Чл. 16. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В концепцията за туристическо райониране на страната, утвърдена от министъра на туризма, се прави анализ и предложение за броя, наименованието и териториалния обхват на туристическите райони.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Преди утвърждаването на концепцията по ал. 1 проектът се публикува на интернет страницата на Министерството на туризма за обсъждане, като на заинтересованите лица се предоставя най-малко 14-дневен срок за предложения и становища по него.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Броят, наименованието и териториалният обхват на туристическите райони се обявяват със заповед на министъра на туризма, която се обнародва в "Държавен вестник".

(4) Със заповедта по ал. 3 се определят и седалищата на организациите за управление на туристическите райони.

Раздел II. Управление на туристическите райони. Предмет на дейност, учредяване и устройство на организациите за управление на туристическите райони

Чл. 17. (1) Туристическият район се управлява от организация за управление на

туристическия район (ОУТР).

(2) Организацията за управление на туристическите райони са доброволни организации, които чрез взаимопомощ и сътрудничество в интерес на членовете си и в обществен интерес извършват дейности, свързани с формиране на регионални туристически продукти и осъществяване на регионален маркетинг и реклама на определена територия - туристически район.

(3) В ОУТР могат да членуват туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, общински и областни администрации, научни организации, институти и училища в областта на туризма, сдружения на потребителите и други институции и организации, чието седалище или място за извършване на дейността е на територията на туристическия район, национални, общински и регионални музеи, национални и природни паркове, намиращи се на територията на района.

(4) Организацията за управление на туристическите райони са юридически лица, които се учредяват и регистрират по реда на този закон.

Чл. 18. (1) Организацията за управление на туристическите райони се създават за следните дейности:

1. разработване и прилагане на маркетингова стратегия на туристическия район в съответствие с националната маркетингова стратегия;

2. изработване на лого и слоган на туристическия район;

3. организиране провеждането на маркетингови изследвания и проучвания на туристическия поток в туристическия район и на анализи и прогнози за туристическото развитие;

4. осъществяване на дейности по изграждане на бранд, връзки с обществеността и реклама на туристическия район;

5. организиране и подпомагане дейността на туристическите информационни центрове в района;

6. разработване и прилагане на стратегия за развитие на туризма, продуктови стратегии и годишни планове за развитие на туризма на територията на туристическия район в съответствие с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма;

7. подпомагане дейността на областните управители и кметовете на общини при реализацията на стратегии и програми за развитие на туризма чрез становища и предложения;

8. подпомагане кметовете на общини при изпълнението на задълженията им по този закон;

9. реализиране на проекти по програми на Европейския съюз;

10. създаване и поддържане на база данни за туризма в района - част от Единната система за туристическа информация;

11. осъществяване обмен на информация, стандарти и добри практики;

12. провеждане на дейности по обучение и повишаване качеството на туристическите услуги;

13. подпомагане разработването, въвеждането и прилагането на доброволни системи за оценяване качеството на туристическите услуги и устойчивото развитие на туристическия район.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организацията за управление на туристическите райони осъществяват своята дейност в съответствие с националната политика в областта на туризма, провеждана от Министерството на туризма.

(3) Областните управители и кметовете на общини оказват съдействие на съответната ОУТР при изпълнение на функциите ѝ.

Чл. 19. (1) Организациите за управление на туристическите райони могат да извършват и друга стопанска дейност, която подпомага, допълва или съпътства основния им предмет на дейност.

(2) Организациите за управление на туристическите райони могат да бъдат бенефициенти по Кохезионния фонд и Структурните фондове на Европейския съюз и по програми на национално и европейско равнище.

Чл. 20. (1) Организациите за управление на туристическите райони се подпомагат от държавата.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организациите за управление на туристическите райони извършват дейността си под контрола на държавата. Функциите на контролен орган се осъществяват от министъра на туризма.

Чл. 21. (1) Организациите за управление на туристическите райони се учредяват без определен срок.

(2) На територията на един туристически район може да съществува само една организация за управлението му.

(3) Организацията за управление на туристическия район задължително включва в своето наименование "туристически район". Право на наименование "туристически район" имат само организациите, които са създадени в съответствие с този закон.

Чл. 22. Организация за управление на туристически район се учредява от:

1. туристически сдружения, вписани в Националния туристически регистър, чието седалище е на територията на туристическия район, и
2. поне четири общини от територията на туристическия район.

Чл. 23. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма със заповед открива процедура за учредяване на ОУТР:

1. въз основа на заявление от учредителен комитет по чл. 24, ал. 2;
2. чрез публично обявяване по реда на чл. 25, ал. 1.

Чл. 24. (1) Учредителният комитет включва задължително представители на групите по чл. 22. Членовете на учредителния комитет могат да упълномощят лице, което да представлява учредителния комитет в процедурата за учредяване на сдружението.

(2) В заявлението за откриване на процедура се посочват:

1. предметът на дейност и целите на ОУТР;
2. туристическия район.

(3) Заявлението се подписва от всички членове на учредителния комитет и се прилагат документи, удостоверяващи, че членовете на учредителния комитет отговарят на изискванията на ал. 1. Към заявлението се прилага поименен списък на учредителите от всяка група по чл. 22.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) По искане на министъра на туризма и в определен от него срок учредителният комитет може да бъде задължен да представи допълнителни данни и документи във връзка с обстоятелствата по ал. 2 и 3.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма се

произнася по заявлението на учредителния комитет в 30-дневен срок от получаването му.

(6) В случаите по ал. 4 срокът по ал. 5 тече от деня на отстраняване на нередовностите на заявлението, съответно на представянето на допълнително изискваните документи и данни.

(7) Заповедта за откриване на процедурата се обнародва в "Държавен вестник", в един централен всекидневник и в един местен вестник.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма може да откаже откриването на процедура за учредяване на ОУТР, когато:

1. предметът на дейност на ОУТР не отговаря на изискванията на чл. 18;

2. в учредителния комитет участват лица, които не отговарят на изискванията на ал. 1;

3. документите по ал. 2 и 3 са непълни и данните и документите по ал. 4 не бъдат представени в срок.

(9) Отказът за откриване на процедура за учредяване на ОУТР може да се обжалва по реда на Административнопроцесуалния кодекс пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от уведомяването на учредителния комитет.

Чл. 25. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Когато в срока по чл. 24, ал. 5 постъпи ново заявление за откриване на процедура за един и същ туристически район, министърът на туризма съгласува със заявителите възможността да подадат общо заявление, като ги уведомява, че в случай на непостигане на съгласие процедурата ще бъде открита по заявлението с по-голям брой учредители, а в случай че техният брой е равен - по заявлението с по-голям брой общини от територията на туристическия район.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма изисква съгласувателни становища от заявителите по ал. 1 в 14-дневен срок от постъпване на новото заявление. Непредставянето в този срок на становище се смята за съгласуване без бележки.

(3) Срокът на съгласувателната процедура не може да бъде по-дълъг от 30 дни.

(4) В случаите по ал. 1 срокът по чл. 24, ал. 5 тече от деня на приключване на процедурата по ал. 3.

Чл. 26. (1) Учредителният комитет:

1. изготвя проекта на устав на ОУТР и други документи за учредителното събрание;

2. организира провеждането на учредителното събрание.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В дейността си по подготовката на учредяването на ОУТР учредителният комитет се подпомага от министъра на туризма.

(3) Учредителният комитет обнародва в "Държавен вестник" и публикува в един централен всекидневник и в един местен вестник покана за учредяване на ОУТР, като в нея се посочват и датата, и мястото на провеждане на учредителното събрание, дневният ред с предложение за избор на управителен и контролен съвет, както и мястото, където са изложени проектите на учредителните документи, и времето, през което те са на разположение.

(4) Предоставянето на учредителните документи се извършва най-късно един месец след публикуването на обявата по ал. 3.

(5) Учредителното събрание се насрочва не по-рано от изтичането на 45 дни след публикуването на обявата по ал. 3.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В учредителното събрание участва представител на министъра на туризма.

Чл. 27. (1) Учредителното събрание е редовно, ако на него са представени учредителите

съгласно списъка по чл. 24, ал. 3.

(2) При липса на кворум се насрочва ново заседание на събранието, което да се проведе не по-рано от 20 дни и не по-късно от 30 дни след датата на първото. Датата на новото заседание се посочва в поканата по чл. 26, ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) По реда на ал. 2 може да се насрочат не повече от две заседания на учредителното събрание. В случай че и на второто заседание липсва кворум, процедурата за учредяване на ОУТР се прекратява със заповед на министъра на туризма.

Чл. 28. (1) Учредителното събрание взема решение за учредяване на ОУТР и приема устава ѝ.

(2) В устава на ОУТР се уреждат дейността и начинът на управление, условията за възникване и прекратяване на членството в нея, правата и задълженията на членовете, както и други въпроси, свързани с предмета на дейност на организацията.

(3) Уставът на всяка ОУТР се публикува на интернет страницата на организацията.

Чл. 29. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организацията за управление на туристически район се смята за възникнала от деня на вписването ѝ в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Вписването на ОУТР в регистъра по ал. 1 се извършва със заповед на министъра на туризма въз основа на писмено заявление, към което се прилагат:

1. протоколът от учредителното събрание;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) уставът на ОУТР, подписан от учредителите и одобрен от министъра на туризма;

3. нотариално заверени образци от подписите на лицата, които представляват организацията, и образец от печата на организацията;

4. декларации от членовете на управителния и на контролния съвет, че не се намират помежду си в брак или родство по права линия без ограничения, по съребрена линия - до втора степен включително, и не са роднини по сватовство - до втора степен включително.

(3) В регистъра по ал. 1 се вписват наименованието, седалището и адресът на управление на ОУТР, предметът на дейност, туристическият район, указание, че организацията се учредява като юридическо лице по този закон, управлението и начинът на представителството ѝ.

Чл. 30. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Промените в устава, приети от общото събрание, се одобряват от министъра на туризма в 14-дневен срок от получаването им от изпълнителния директор.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В 14-дневен срок от одобряване на промените министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице вписва в регистъра по чл. 29, ал. 1 обстоятелствата по чл. 29, ал. 3, които влизат в сила след вписването им.

Чл. 31. Трудовите правоотношения, здравното и социалното осигуряване на работещите в ОУТР лица се уреждат в съответствие с действащото законодателство.

Чл. 32. Органи на ОУТР са:

1. общото събрание;
2. управителният съвет;
3. контролният съвет.

Чл. 33. (1) Общото събрание е върховен орган и включва всички членове на ОУТР.

(2) Туристическо сдружение участва в общото събрание чрез лицето, което има право да го представлява, или от изрично упълномощено лице.

(3) Общините се представляват в общото събрание чрез кмета на общината или оправомощено от него длъжностно лице.

Чл. 34. (1) Общото събрание:

1. изменя и допълва устава на организацията;
2. определя размера на членския внос;
3. избира и освобождава председателя и членовете на управителния съвет и двама от членовете на контролния съвет;
4. приема стратегическите документи на туристическия район, включително маркетинговата стратегия на района;
5. приема годишен план за дейността на ОУТР и отчета за изпълнението му;
6. приема бюджета и отчета за изпълнението му;
7. взема и други решения, предвидени в устава.

(2) В общото събрание участват представители на всички членове. Редът за определяне на представителите се урежда в устава.

(3) Всеки член има право на един глас в общото събрание.

Чл. 35. (1) Общото събрание е редовно и извънредно. Редовното общо събрание се провежда ежегодно в седалището на ОУТР.

(2) Редовното общо събрание се свиква от управителния съвет.

(3) Извънредно общо събрание се свиква по решение на управителния съвет или по писмено искане на една трета от членовете на общото събрание.

(4) В случая по ал. 3 управителният съвет свиква извънредно общо събрание в 14-дневен срок от постъпване на искането. Ако управителният съвет не свика извънредно общо събрание в посочения срок, то се свиква от контролния съвет.

(5) Поканата за редовно или извънредно общо събрание съдържа дневния ред, датата, часа и мястото на провеждането му и по чия инициатива то се свиква.

(6) Поканата се публикува на интернет страницата на организацията най-малко един месец преди насрочената дата.

Чл. 36. (1) Общото събрание е законно, ако присъстват повече от половината от всички членове. При липса на кворум събранието се отлага с един час по-късно на същото място и при същия дневен ред и може да се проведе независимо от броя на присъстващите.

(2) Общото събрание взема решения с обикновено мнозинство от присъстващите членове, освен ако за решаването на отделни въпроси в устава е предвидено друго.

(3) Решенията по чл. 34, ал. 1, т. 1 и 7 се вземат с квалифицирано мнозинство от две

трети от всички членове на общото събрание.

Чл. 37. (1) Управителният съвет се състои най-малко от петима членове, включително председател и изпълнителен директор, и се избира за срок три години.

(2) Мандатът на член на управителния съвет се прекратява предсрочно:

1. при смърт;
2. при подаване на оставка;
3. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си в продължение на повече от 6 месеца;
4. ако не участва без основателна причина в повече от две последователни заседания на управителния съвет;
5. при заличаване на организацията, която представлява, от Националния туристически регистър.

(3) При предсрочно прекратяване на мандата на член на управителния съвет на негово място общото събрание избира друго лице от същата квота за срок до края на първоначалния мандат на освободения член.

Чл. 38. (1) Управителният съвет:

1. свиква общото събрание;
2. предлага на общото събрание промени в устава на организацията;
3. приема и изключва членовете на организацията;
4. одобрява логото и слогана на туристическия район;
5. избира и освобождава изпълнителния директор и определя размера на възнаграждението му;
6. организира дейността и одобрява организационната структура на организацията;
7. предлага на общото събрание за приемане стратегическите документи на туристическия район;
8. предлага на общото събрание за приемане годишния план за дейността на организацията, както и отчета за изпълнението му;
9. предлага на общото събрание за приемане проекта на бюджет и отчета за изпълнението му;
10. взема решения за разпореждане с имуществото на организацията при спазване изискванията на устава;
11. взема решения за участие и за прекратяване на участие в други организации;
12. избира представителя на организацията в Националния съвет по туризъм;
13. изпълнява и други функции, предвидени в устава или по решение на общото събрание.

(2) Редът за свикване и правилата за работа и вземане на решения от управителния съвет се определят в устава.

Чл. 39. Председателят на управителния съвет:

1. представлява ОУТР;
2. организира изпълнението на решенията на общото събрание и на управителния съвет;
3. свиква и ръководи заседанията на управителния съвет и предлага дневния им ред;
4. сключва договора за управление с изпълнителния директор;
5. определя член на управителния съвет, който при негово отсъствие да ръководи

заседанията на съвета;

6. решава и други въпроси, предвидени в устава.

Чл. 40. Изпълнителният директор:

1. организира, управлява и ръководи текущата дейност на организацията в съответствие с решенията на общото събрание, управителния съвет и устава;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) организира и осъществява взаимодействие с Министерството на туризма и с други органи и организации;

3. изготвя ежемесечни и годишни справки, отчети, доклади и информации по въпроси от компетентността на организацията;

4. разпорежда се с движимото имущество на организацията;

5. сключва и прекратява трудовите договори със служителите;

6. изготвя и представя пред управителния съвет документите по чл. 38, ал. 1, т. 5 - 9;

7. представя отчет за изпълнението на бюджета пред управителния съвет след становище на контролния съвет;

8. решава и други въпроси, предвидени в устава.

Чл. 41. (1) Контролният съвет е орган за контрол на финансовата дейност на ОУТР.

(2) Контролният съвет се състои от трима членове. Членовете на контролния съвет не могат да бъдат членове на управителния съвет или служители на организацията.

(3) Членовете на контролния съвет са:

1. двама представители, избрани от общото събрание;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) един представител на Министерството на туризма, определен от министъра на туризма.

Чл. 42. (1) Контролният съвет:

1. контролира изпълнението на бюджета;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) следи за законосъобразността на извършваните разходи и при констатиране на нарушения уведомява управителния съвет и министъра на туризма;

3. проверява дейността на управителния съвет и докладва за резултатите пред общото събрание;

4. дава становище по бюджета и по отчета за изпълнението му;

5. свиква общото събрание в случаите по чл. 35, ал. 4, изречение второ;

6. решава и други въпроси, предвидени в устава.

(2) Редът за свикване, кворумът и вземането на решения от контролния съвет се уреждат в устава.

Раздел III.

Бюджет

Чл. 43. (1) Приходите по бюджета на ОУТР се формират от:

1. членски внос;

2. приходи от стопанска дейност и предоставяне на платени услуги;

3. средства от участие в европейски, международни и други донорски програми;

4. дарения от физически и юридически лица;
5. други източници.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организацията за управление на туристически райони може да се подпомагат финансово от бюджета на Министерството на туризма при условия и по ред, определени от министъра на туризма.

Раздел IV. Прекратяване и ликвидация на ОУТР

Чл. 44. (1) Организацията за управление на туристическия район може да бъде прекратена по решение на общото събрание, взето с мнозинство от две трети от гласовете на всички членове.

(2) Общото събрание се свиква по искане на най-малко две пети от членовете му в едномесечен срок от постъпването му. При бездействие на управителния съвет искането може да се отнесе пред надзорния орган, който свиква общото събрание или овластява членовете да го свикат.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Организацията за управление на туристическия район може да бъде прекратена със заповед на министъра на туризма, когато:

1. извършва дейност, която противоречи на закона, или
2. не осъществява дейност в продължение на повече от една година.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Заповедта по ал. 3 се издава служебно от министъра на туризма или по молба на всяко заинтересовано лице.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Едновременно с приемането на решението за прекратяване на ОУТР общото събрание назначава един или няколко ликвидатори. Ако ликвидаторът не е назначен от общото събрание, той се назначава от министъра на туризма.

(2) Ликвидаторите трябва да бъдат одобрени от надзорния орган и вписани в Националния туристически регистър едновременно с решението за прекратяване на ОУТР.

(3) Имуществото на ОУТР, което остава след удовлетворяване на кредиторите, се разпределя по решение на общото събрание, взето с обикновено мнозинство, доколкото в този закон не е предвидено друго. Ако решението не е било взето до прекратяването, то се взема от ликвидатора.

(4) Ликвидаторите са длъжни да приключат текущите сделки на ОУТР и да предприемат необходимите фактически и правни действия за извършване на ликвидацията и за заличаване на ОУТР от Националния туристически регистър.

(5) За неуредени случаи се прилагат съответно разпоредбите на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

Раздел V. Контрол

Чл. 46. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма упражнява контрол върху дейността на ОУТР, като:

1. оказва предвиденото в закона съдействие при учредяването на ОУТР;
2. одобрява устава на ОУТР, съответно на промените в него;
3. изисква устни или писмени доклади, преписки и други документи, свързани с

дейността на ОУТР;

4. възлага извършването на проверки на място;

5. назначава при необходимост одиторски контрол за годишен преглед на счетоводните документи на ОУТР;

6. нарежда на управителния съвет да свика общо събрание, ако действията на ОУТР противоречат на закона;

7. свиква общото събрание, в случай че управителният съвет не изпълни нареждането по т. 6;

8. оповестява пред общото събрание резултатите от направените проверки и финансови ревизии;

9. отстранява членовете на управителния съвет при доказано виновно неизпълнение на правомощията им и свиква общо събрание за избор на нов управителен съвет;

10. извършва и други действия, определени с този закон.

Глава четвърта. ТУРИСТИЧЕСКИ СДРУЖЕНИЯ

Чл. 47. (1) Туристическите сдружения по смисъла на този закон се учредяват, регистрират, управляват, преобразуват и прекратяват по реда на Закона за юридическите лица с нестопанска цел.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Туристическите сдружения се вписват в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(3) Предметът на дейност на туристическите сдружения включва дейности за координиране действията при формирането и маркетинга на туристическия продукт и информационното обслужване на туристите, по разработване и реализиране на инициативи и проекти в областта на туризма, дейности за защита на интересите и представителство на членовете в предвидените по този закон случаи, както и други дейности за развитието на туризма.

Чл. 48. Туристическите сдружения могат да бъдат:

1. регионални или местни;

2. браншови;

3. продуктови;

4. професионални.

Чл. 49. Туристическите сдружения могат да членуват в ОУТР, на чиято територия е седалището им.

Чл. 50. Туристическите сдружения в съответствие със своя устав:

1. представляват и защитават интересите на членовете си пред съответните държавни органи и териториални органи на изпълнителната власт и ОУТР;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) участват в работните групи към Министерството на туризма при разработване на нормативни актове в областта на туризма;

3. изготвят анализи, експертизи и други и участват в разработването на стратегии и програми за развитието на туризма в национален мащаб, на територията на района или на

общината и съдействат за тяхното изпълнение;

4. поддържат база данни на членовете на сдружението;
5. съдействат на членовете си за развитие на тяхната дейност чрез оказване на услуги, установяване на делови връзки, популяризиране на техните възможности, продукти, услуги и други;
6. набират и предоставят информация на своите членове за подпомагане на тяхната дейност;
7. съдействат за организиране и провеждане на професионално обучение, квалификация и преквалификация на своите членове и на кадрите в туристическия бранш;
8. оказват съдействие за доброволно уреждане на възникнали спорове между членовете си;
9. съдействат за маркетинга и рекламата на туристическия продукт на съответната територия;
10. съдействат за изграждането и функционирането на туристически информационни центрове или създават такива;
11. могат да участват с представители в ОЕККТО, НСТ и в консултативните съвети за развитие на туризма към кметовете на общини;
12. разработват етични кодекси, регламентиращи професионалната етика в туризма и недопускането на нелоялна конкуренция между и по отношение на своите членове;
13. информират компетентните органи за извършени нарушения на законодателството и етичните кодекси;
14. сътрудничат със сродни организации в страната и в чужбина и участват в дейността на европейски и други международни органи и организации;
15. участват в регионални, национални и международни проекти и програми;
16. извършват и други дейности, които са регламентирани в устава и не противоречат на закона.

Чл. 51. (1) Държавните органи и териториалните органи на изпълнителната власт оказват съдействие на туристическите сдружения за реализиране на техните цели.

(2) Общините могат да членуват в туристически сдружения след решение на общинския съвет.

Чл. 52. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Вписването на сдружения в Националния туристически регистър се извършва въз основа на заявление по образец, подадено в Министерството на туризма от лицето с право да представлява сдружението или от негов упълномощен представител, към което се прилагат следните документи:

1. препис от съдебното решение за регистрация;
2. копие на удостоверение за актуално състояние, издадено от съда по регистрация;
3. копие от действащия устав на сдружението, заверен с подпис на представляващия и печат на сдружението;
4. списък на членовете на сдружението - колективни и/или индивидуални с информация за платения членски внос за предходната година, ако е приложимо, заверен с подпис на представляващия и печат на сдружението;
5. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Образецът на заявлението по ал. 1 и на удостоверението по ал. 3 се утвърждават от министъра на туризма.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или

оправомощено от него длъжностно лице в срок до 14 дни от постъпване на заявлението и документите по ал. 1 вписва сдружението в Националния туристически регистър и издава удостоверение за вписаните обстоятелства.

(4) В случай на констатирана непълнота и/или нередовност на представените документи по ал. 1 на заявителя се определя 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 3 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата, съответно нередовността.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В случай че в срока по ал. 4 заявителят не отстрани непълнотата или нередовността на документите и в случаите по чл. 53, ал. 3 министърът на туризма или оправомощено от него лице отказва вписване в Националния туристически регистър. При липса на отказ след изтичане на срока по ал. 3 или 4 или чл. 53, ал. 3 заявителят се вписва в Националния туристически регистър и му се издава удостоверение за вписаните обстоятелства.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Ежегодно до 31 май представляващият сдружението или упълномощено от него лице подава в Министерството на туризма официална декларация по образец, утвърден със заповед на министъра на туризма, съдържаща списък на действителния брой членове, платения от тях членски внос за предходната година на сдружението и доказателства за редовен организационен живот съгласно устава на сдружението.

Чл. 53. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава туристическо сдружение от Националния туристически регистър и обезсилва издаденото удостоверение при:

1. непредставяне в срок на декларацията по чл. 52, ал. 6 и/или непредставяне на доказателства за редовен организационен живот на сдружението;

2. промяна на основния предмет на дейност на сдружението извън обхвата на чл. 47, ал. 3;

3. прекратяване на дейността на сдружението;

4. писмено заявление на лицето, представляващо туристическото сдружение.

(2) Заповедта по ал. 1, т. 1 и 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Ново вписване на заличено от Националния туристически регистър туристическо сдружение се допуска след изтичане на едногодишен срок от датата на влизане в сила на заповедта за заличаването му.

Чл. 54. (1) Браншови туристически сдружения може да се създават в следните сектори:

1. "хотелиерство и ресторантьорство";

2. "туроператорска и туристическа агентска дейност".

(2) Наименованието на браншовото туристическо сдружение трябва да съдържа ясно означение, че представлява обединение на лица на браншови принцип, както и да не въвежда в заблуждение и да не накърнява добрите нрави.

Чл. 55. (1) Браншово туристическо сдружение в сектор "хотелиерство и ресторантьорство" могат да учредят лица, извършващи дейност в категоризирани по този закон туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3.

(2) Браншово туристическо сдружение в сектор "туроператорска и туристическа агентска дейност" могат да учредят лица, регистрирани по този закон за извършване на туроператорска

и/или туристическа агентска дейност.

Чл. 56. При разработване на проекти на нормативни актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на туристическите дейности, компетентните държавни органи изискват становища от съответните браншови туристически сдружения. В случай че в срок 14 дни от получаване на искането не постъпи становище, се смята, че браншовото туристическо сдружение няма бележки по проекта.

Глава пета.

ТУРИСТИЧЕСКИ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ. НАЦИОНАЛНА МРЕЖА НА ТУРИСТИЧЕСКИТЕ ИНФОРМАЦИОННИ ЦЕНТРОВЕ

Чл. 57. (1) Туристически информационен център се нарича мястото, където се извършва дейността по ал. 2.

(2) Туристическите информационни центрове се създават с цел информационно обслужване на туристите, реклама и популяризиране на туризма на съответната територия.

Чл. 58. (1) Туристическите информационни центрове се свързват в национална мрежа, функционираща въз основа на единни стандарти.

(2) Включването на туристическите информационни центрове в националната мрежа по ал. 1 е доброволно и се извършва при условията и по реда на наредбата по ал. 4, независимо от статута и правноорганизационната форма на лицата, извършващи дейността по чл. 57, ал. 2 в туристическите информационни центрове.

(3) Само центрове, които са част от националната мрежа по ал. 1, могат да се обозначават като "туристически информационен център".

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Единните стандарти по ал. 1 и организацията на дейността на националната мрежа се определят с наредба на министъра на туризма.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Информация за туристическите информационни центрове, включени в националната мрежа, се публикува в предназначения за това регистър, който се води в Министерството на туризма. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

Глава шеста.

ФИНАНСОВО ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА ТУРИЗМА

Чл. 59. (1) Държавата подпомага финансово устойчивото развитие на туризма чрез осигуряване на средства за:

1. национален туристически маркетинг и реклама;
2. единната система за туристическа информация;
3. дейността на ОУТР;
4. проучвания и анализи на туристическото развитие;
5. стратегическо и продуктово планиране на туризма на национално ниво;
6. контрол върху качеството на туристическите дейности и услуги;
7. участия в проекти по международни програми;
8. изграждане и поддържане на инфраструктурата, обслужваща туризма - държавна

собственост;

9. повишаване на енергийната ефективност и въвеждане на екологични технологии в областта на туризма;

10. изграждане и поддържане на туристическите атракции, базирани на културните ценности по Закона за културното наследство, културните институти по Закона за закрила и развитие на културата, защитените територии по Закона за защитените територии.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) По бюджета на Министерството на туризма се администрират следните приходи:

1. субсидия от републиканския бюджет, определяна със закона за държавния бюджет за съответната година;

2. такси за регистрация на туристически дейности, категоризация и сертификация на туристически обекти;

3. приходи от глоби и имуществени санкции, наложени по този закон, с изключение на приходите от наложените глоби и имуществени санкции от кметовете на общини;

4. лихви;

5. средства по международни програми и споразумения;

6. дарения и помощи;

7. други източници, определени с нормативен акт.

(3) Средствата по ал. 1, т. 10 се осигуряват целево ежегодно в бюджета на Министерството на културата и по бюджетите на общините за управляваните от тях културни ценности и културни институти.

Чл. 60. (1) Средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

(2) Средствата по ал. 1, т. 2 се разходват само за мероприятията по чл. 11, ал. 2.

Глава седма.

ТУРОПЕРАТОРСКА И ТУРИСТИЧЕСКА АГЕНТСКА ДЕЙНОСТ

Раздел I.

Условия и ред за извършване на туроператорска и туристическа агентска дейност

Чл. 61. (1) Туроператорската и туристическата агентска дейност подлежат на контрол от държавата с цел защита и гарантиране сигурността и правата на потребителите на туристически услуги, както и с цел предотвратяване възникването на опасност от увреждане на държавни и обществени интереси в туризма.

(2) Туроператорска и/или туристическа агентска дейност на територията на Република България се извършва от регистрирано по този закон лице, с изключение на случаите по чл. 62, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, и не е в производство по ликвидация или несъстоятелност, или

2. е лице, което има право да извършва такава дейност по законодателството на друга

държава - членка на Европейския съюз, и

3. има помещение за извършване на дейността, персонал с изискуемото образование и езикова квалификация, като за управленския персонал се изисква и стаж;

4. има валидна застраховка, покриваща отговорността му за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Регистрацията на лицата по ал. 2 се извършва от министъра на туризма или от оправомощено от него длъжностно лице чрез вписване в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти - част от Националния туристически регистър. Регистърът е публичен.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) На вписаните в регистъра по ал. 3 лица министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава удостоверение за регистрация.

(5) Удостоверението за регистрация по ал. 4 се издава за извършване на следните дейности:

1. туроператорска дейност;
2. туристическа агентска дейност;
3. туроператорска и туристическа агентска дейност.

Чл. 62. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В случаите на свободно предоставяне на услуги на територията на Република България от туроператор или туристически агент, той уведомява предварително министъра на туризма по реда на този раздел.

(2) Когато свободното предоставяне на услуги по ал. 1 се извършва за първи път на територията на Република България, уведомяването следва да се извърши в срок три месеца преди започване предоставянето на услугите.

(3) Информация за лицата по ал. 1 и за срока на предоставяне на услугите се публикува в регистъра по чл. 61, ал. 3.

Чл. 63. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) За вписване в регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 1 подават заявление по образец до министъра на туризма, към което прилагат:

1. декларация по образец за регистрация в търговския регистър с посочване на ЕИК или копие на документ, удостоверяващ, че заявителят има право да извършва стопанска дейност по реда на специален закон, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз;

2. декларация, че едноличният търговец не е поставен под запрещение;

3. справка по образец за броя, местоположението, пригодността и оборудването на помещението за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност;

4. копие от акта за собственост на помещението за извършване на дейността или копие от договора за наем, или от друг документ, от който произтича правото на заявителя да ползва помещението за извършване на дейността;

5. справка по образец за образованието, езиковата квалификация и стажа на персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност;

6. копие на документите, удостоверяващи завършено образование, стаж и езикова квалификация на лицето, осъществяващо функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност;

7. копие на предварителен договор за застраховка по чл. 97, ал. 1;

8. декларация от заявителя, че не е свързано лице с търговец, чиято регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност е заличена, или че не е бил търговец, обявен в несъстоятелност, или му е отказана регистрацията в сроковете по чл. 66, ал. 4, т. 1 и 2;

9. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

10. документ за платена такса за разглеждане на документите съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) За вписване в регистъра на туроператорите и туристическите агенти лицата по чл. 61, ал. 2, т. 2 подават заявление по образец до министъра на туризма, към което прилагат:

1. копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или посочване на нормативния акт и съответното правно основание, по силата на което заявителят има право да извършва дейността;

2. копие на удостоверение или друг документ от кредитна или застрахователна институция, гарантиращ отговорността на заявителя за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност;

3. документите по ал. 1, т. 3 - 5, 9 и 10.

(3) В случай че лице по чл. 61, ал. 2 желае да извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност само по електронен път, то подава заявлението по ал. 1, към което прилага:

1. документите по ал. 1, т. 1, 2, 5 - 10;

2. документ, удостоверяващ собствеността на интернет адреса в съответния домейн;

3. декларация по образец, че заявителят ще извършва дейността само по електронен път.

(4) Алинея 3 се прилага и за операторите на интернет страници за групово пазаруване, когато ще извършват туристическа агентска дейност.

(5) Заявленията по ал. 1, 2 и 3 и приложенията към тях се подават на български език.

(6) Документите по ал. 5 може да се представят и на всеки от официалните езици на Европейския съюз, придружени с официален превод на български език. В случай на противоречие между текста на документа и превода на български език предимство има преводът на български език.

(7) В случай че регистриран туроператор желае да извършва туристическа агентска дейност, той подава заявлението по ал. 1, към което прилага документите по ал. 1, т. 3 - 6, 9 и 10. За разглеждане на документите и вписване на допълнителната регистрация като туристически агент се заплащат такси съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(8) В случай че регистриран туристически агент желае да извършва туроператорска дейност, той подава заявлението по ал. 1, към което прилага документите по ал. 1, т. 7, 9 и 10. За разглеждане на документите и вписване на допълнителната регистрация като туроператор се заплащат такси съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 64. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Изискванията за местоположението, пригодността и оборудването на помещението за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност и за образованието, езиковата квалификация и стажа на персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност, се определят с наредба на министъра на туризма.

Чл. 65. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Лицата по чл. 62, ал. 1 уведомяват предварително чрез писмена декларация министъра на туризма за вида и времетраенето на извършваната туристическа дейност.

(2) Декларацията по ал. 1 е валидна за срока на свободното предоставяне на услуги.

(3) В декларацията по ал. 1 лицата по чл. 62, ал. 1 посочват:

1. наименование и данни за контакт (адрес, телефон, адрес на електронна поща);

2. туристическите услуги, които желаят да предоставят на територията на Република България;

3. данни за наличие на застраховка или гаранция, покриваща отговорността на туроператора за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

(4) Към декларацията по ал. 1 се прилага копие на документа, удостоверяващ правото на заявителя да извършва съответната туристическа дейност съгласно законодателството на държавата, в която е установен, или се посочват нормативният акт и съответното правно основание, по силата на което заявителят има право да извършва дейността.

(5) В случай че липсва информация по ал. 3 или документ по ал. 4, лицето се уведомява писмено за отстраняване на непълнотата не по-късно от един месец от датата на получаване на уведомлението по ал. 1. До отстраняване на непълнотата и уведомяване на органа по ал. 1 лицето не може свободно да предоставя услуги на територията на Република България.

Чл. 66. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Експертната комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти разглежда заявленията по чл. 63 с приложените към тях документи в двумесечен срок от датата на постъпването им и се произнася по тях с мотивирано предложение до министъра на туризма или до оправомощено от него длъжностно лице за извършване на регистрацията или за отказ за извършване на регистрацията.

(2) В случай на непълнота и/или нередовност на представените документи по ал. 1 ЕКРТТА в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на ЕКРТТА извършва регистрацията и издава удостоверение за регистрация.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед отказва извършване на регистрацията в следните случаи:

1. заявлението за издаване на удостоверение за регистрация е подадено преди изтичането на една година от заповедта за отказ за издаване на удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, освен ако заповедта за отказ е била отменена от съда като незаконосъобразна;

2. заявлението за издаване на удостоверение за регистрация е подадено преди изтичането на три години от заповедта за заличаване на удостоверението за регистрация по реда на чл. 70, ал. 2 и 3, освен ако заповедта за заличаване е била отменена от съда като незаконосъобразна;

3. заявлението за издаване на удостоверение за регистрация е подадено от свързано лице със заявителите по т. 1 и 2;

4. при неотстраняване на непълнотите и/или нередовностите в указания срок от получаване на уведомлението по ал. 2.

(5) Заповедта за отказ за извършване на регистрацията подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(б) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При липса на мотивиран отказ за извършване на регистрацията след изтичане на срока по ал. 1 министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице извършва вписването в регистъра и издава удостоверение за регистрацията.

Чл. 67. Удостоверението за регистрацията се връчва на заявителя или на упълномощен от него представител при предоставяне на следните документи:

1. копие от сключения договор за застраховка по чл. 97, ал. 1 - за туроператорите;
2. документ за платена такса за вписване в регистъра съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3;
3. изрично пълномощно в оригинал, в случай че удостоверението се връчва на пълномощник.

Чл. 68. (1) Регистрацията е безсрочна.

(2) Правата по регистрацията не могат да се прехвърлят или преотстъпват освен в случаите по ал. 3.

(3) Правата по регистрацията могат да се прехвърлят или преотстъпват, когато регистрираното лице се е преобразувало чрез вливане, сливане, разделяне, отделяне, промяна на правната форма, при прехвърляне на търговско предприятие или наследяване, ако лицето, на което се прехвърлят или преотстъпват правата, отговаря на условията за вписване в регистъра.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Процедурата за отразяване на промяната в обстоятелствата в случаите по ал. 3 се открива по заявление по образец, което се подава в 14-дневен срок от настъпване на промяната до министъра на туризма или до оправомощено от него длъжностно лице, към което се прилагат:

1. договор за преобразуване или план за преобразуване, съответно договор за прехвърляне на предприятие или удостоверение за наследници, от които да е видно съгласието за прехвърляне или преотстъпване на правата по регистрацията или поемането им;

2. справка по образец за местоположението, пригодността и оборудването на помещенията за упражняване на туроператорска или туристическа агентска дейност;

3. справка по образец за образованието, езиковата квалификация и стажа за персонала, който ще бъде зает в осъществяването на туристическата дейност;

4. копие на документите, удостоверяващи завършено образование, стаж и езикова квалификация на лицето, осъществяващо функции по управление на туроператорска или туристическа агентска дейност;

5. декларация от заявителя, че не е свързано лице с търговец, чиято регистрацията за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност е заличена или му е отказана регистрацията в сроковете по чл. 66, ал. 4, т. 1 и 2;

6. копие на сключения договор за застраховка по чл. 97, ал. 1 на името на заявителя - за туроператорите;

7. общи условия за извършване на дейността в съответствие с изискванията на закона;

8. документ за платена такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При настъпване на промяна в обстоятелствата по чл. 63 лицето е длъжно в 14-дневен срок от настъпването да заяви промените за вписване в регистъра по чл. 61, ал. 3 и в издаденото му удостоверение, ако е необходимо. За изменение и/или допълване на удостоверението и вписване в регистъра се подава заявление до министъра на туризма и документи, удостоверяващи промяната.

(б) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В случай на непълнота на документите по ал. 5 в 14-дневен срок от получаването им министърът на туризма или

оправомощено от него длъжностно лице писмено уведомява лицето да отстрани непълнотите в 7-дневен срок.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) След като установи, че заявлението по чл. 5 е редовно, министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице вписва лицето в регистъра по чл. 61, ал. 3 и при необходимост издава ново удостоверение за регистрация.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При неотстраняване на непълнотите в срока по ал. 6 министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице отказва да отрази промяната. Отказът подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 69. (1) Удостоверението за регистрация се поставя на видно място в туристическия обект, съответно по подходящ начин на интернет страницата на лицето по чл. 63, ал. 3 и 4.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Когато регистрираното лице извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност в повече от едно помещение, на видно място във всеки от обектите се поставя заверено копие на удостоверението за регистрация от министъра на туризма или от оправомощено от него длъжностно лице.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) За разглеждането на документите, вписването в регистъра на туроператорите и туристическите агенти и за допълване и/или изменение в регистрацията се събират такси по тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на министъра на туризма.

Чл. 70. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед прекратява регистрацията:

1. по писмено искане на регистрираното лице;
2. при смърт на физическото лице - едноличен търговец, по заявление на наследниците му;
3. при прекратяване на юридическото лице;
4. при прекратяване дейността на едноличния търговец или юридическото лице - по негово заявление;
5. при поставяне на физическото лице - едноличен търговец, под запрещение - по заявление на настойника или попечителя му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) По мотивирано предложение на ЕКРТТА министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава регистрацията, ако регистрираното лице:

1. е представило неверни данни или документи с невярно съдържание, които са послужили като основание за извършване на регистрацията или за вписване на промени в нея;
2. не е подало заявление в срока по чл. 68, ал. 4;
3. е в производство по несъстоятелност или ликвидация;
4. не е получило удостоверението за регистрация в срок два месеца от уведомяването му;
5. при осъществяване на дейността си е издало документ с невярно съдържание, когато това е установено по съдебен ред;
6. извършва дейност без валидна застраховка по чл. 97, ал. 1;
7. е извършило повторно нарушение на изискванията на този закон и на наредбата по чл. 79, ал. 5;
8. не спазва приложената му принудителна административна мярка - временно затваряне на туристическия обект;

9. е извършило повторно нарушение на разпоредбите на чл. 4 от Закона за електронната търговия, ако са приложими;

10. е извършило системни нарушения на етичния кодекс и е постъпило мотивирано предложение на браншово туристическо сдружение.

(3) Със заповедта по ал. 2 се определя срок, не по-дълъг от две години, в който лицето не може да кандидатства за регистрация за същата дейност.

(4) Заповедите по ал. 2 подлежат на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедите по ал. 2 подлежат на незабавно изпълнение. Обжалването на съответната заповед не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При прекратяване или заличаване на регистрацията министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице предприема съответни действия за публично оповестяване на прекратяването или заличаването.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В 7-дневен срок от получаването на заповедта по ал. 1 или 2 съответното лице е длъжно да предаде в Министерството на туризма оригинала на удостоверението и заверените копия, ако има такива.

Чл. 71. При извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност туроператорът и/или туристическият агент сключва договори със:

1. лица, удостоверили правото си да извършват туроператорска и/или туристическа агентска дейност по съответното национално законодателство;

2. лица, извършващи хотелиерство и ресторантьорство в категоризирани туристически обекти, отговарящи на изискванията на съответното национално законодателство;

3. лица, предоставящи туристически услуги в сертифицирани по този закон туристически обекти;

4. лицензирани застрахователи;

5. лицензирани превозвачи по съответното национално законодателство;

6. екскурзоводи, планински водачи, ски учители и други лица, предлагащи допълнителни туристически услуги, удостоверили правото си да извършват съответния вид дейност.

Чл. 72. (1) Туроператорът задължително предлага на туриста сключването на застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста" от името и за сметка на лицензиран застраховател при пътувания извън страната.

(2) Застраховката по ал. 1 не се сключва, когато туристът представи пред туроператора валидна полица за сключена дългосрочна застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста", чийто период на валидност обхваща и периода на договора за конкретното пътуване.

(3) В случаите по ал. 2 туроператорът прилага копие от застрахователната полица към договора по чл. 82, ал. 1.

Чл. 73. (1) Туристическият ваучер се издава за вътрешен, входящ и изходящ туризъм само от регистриран туроператор.

(2) Туристическият ваучер се издава на туриста, когато се предоставя основна и/или допълнителна туристическа услуга или след сключване на договора по чл. 82, ал. 1.

(3) Туристическият ваучер се издава в три екземпляра, освен когато е в електронен вид.

(4) За граждани на трети държави, за които се прилага визов режим от Република

България, туристическият ваучер задължително се издава и на хартиен носител с подпис и печат на издателя.

(5) Туристическият ваучер съдържа следните задължителни реквизити:

1. номер и дата на издаването на ваучера;
2. фирма на туроператора - издател на ваучера;
3. регистрационен номер на удостоверението за регистрация на туроператора;
4. номер на удостоверението за регистрация за туристическа агентска дейност на лицето, представляващо туроператора, с изключение на случаите, когато ваучерът се издава пряко от туроператора;
5. имена на туристите;
6. предплатената основна и/или допълнителна услуга или списък на предплатените услуги, включени в организираното туристическо пътуване с обща цена;
7. датата за изпълнение на услугата или датите за изпълнение на първата и последната услуга, включени в организираното туристическо пътуване с обща цена;
8. контрагенти по изпълнение на услугата;
9. срок и начин на плащане;
10. име и подпис на служителя и печат на издателя - не се отнася за туристическите ваучери, издадени по електронен път, като в този случай се изписва само името на служителя.

Чл. 74. (1) Туристическият ваучер може да се предоставя на туриста и от туристически агент само от името и за сметка на регистриран туроператор.

(2) Туристическият агент няма право да издава собствен туристически ваучер.

Чл. 75. (1) Туристическият ваучер може да се издава като електронен документ по смисъла на Закона за електронния документ и електронния подпис.

(2) Електронният туристически ваучер съдържа задължителните реквизити по чл. 73, ал. 5.

(3) За получаването на електронния туристически ваучер туристът или туристическият агент е необходимо да потвърди получаването му чрез обратно съобщение с уведомление за постъпване на електронното съобщение с прикачен ваучер в електронната му пощенска кутия.

(4) В случай на онлайн резервация електронен туристически ваучер се издава автоматично от резервационната система на туроператора след успешно приемане на условията на туроператора по конкретната оферта и се изпраща на адрес на електронната поща, посочен от клиента.

(5) За да са гарантирани автентичността на произхода и ненарушеността на съдържанието на електронния туристически ваучер, туроператорът - издател на ваучера, създава подходяща защита на файла срещу промени.

Чл. 76. (1) За туристическа услуга, която не е част от организирано туристическо пътуване с обща цена, туристическият агент издава резервационна бланка. Бланката се издава след сключване на договора между туристическия агент и доставчика на съответната туристическа услуга.

(2) Резервационната бланка се издава в три екземпляра, освен когато е във вид на електронен документ.

(3) Резервационната бланка съдържа следните задължителни реквизити:

1. номер и дата на издаването;

2. фирма и номер на удостоверението за регистрация на туристическия агент;
3. имена на туристите;
4. вида на основната или на допълнителната туристическа услуга;
5. дата за изпълнение на услугата;
6. име и подпис на служителя и печат на издателя - не се отнася за електронните резервационни бланки, като в този случай се изписва само името на служителя.

(4) Изискванията по чл. 75 се прилагат и за издаването на електронна резервационна бланка.

Чл. 77. (1) В туристическите обекти за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност се извършват само дейности, пряко или косвено свързани с предлагането на основни и допълнителни туристически услуги.

(2) В туристическите обекти - недвижими културни ценности, туроператорска и/или туристическа агентска дейност се извършва при спазване изискванията на Закона за културното наследство.

Чл. 78. Когато се извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност по електронен път, интернет страницата трябва да съдържа информацията по чл. 4 от Закона за електронната търговия.

Раздел II.

Организиранни групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена

Чл. 79. (1) Този раздел урежда условията и реда за осъществяване на организиранни групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена.

(2) За целите на този раздел:

1. туроператор е лице, което по занятие организира, продава или предлага за продажба пряко или чрез туристически агент на краен потребител организиранни групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена;

2. туристически агент е лице, което продава или предлага за продажба организиранни групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена от името и за сметка на туроператор.

(3) Организиранни туристически пътувания с обща цена, включително за деца и ученици, се формират само от туроператор и се предлагат за продажба от него пряко и/или чрез туристически агенти.

(4) Организираните в системата на народната просвета детски и ученически туристически пътувания с обща цена се провеждат въз основа на сключен договор между туроператор и директор на детска градина, училище или обслужващо звено по смисъла на Закона за народната просвета. Договорът се сключва след одобрение от началника на съответния регионален инспекторат по образованието.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Условията и редът за извършване на детски и ученически туристически пътувания с обща цена, инициирани от детските градини, училищата или обслужващите звена в системата на народната просвета, се определят с наредба, приета от Министерския съвет, по съвместно предложение на министъра на туризма и министъра на образованието и науката.

Чл. 80. (1) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя информация в писмена форма или предоставена чрез брошура или публикувана на интернет страницата на туроператора и/или туристическия агент, която трябва да съдържа:

1. цената и начина на плащане, посочена и в български левове;
2. началната и крайната дата на пътуването;
3. началния, крайния пункт и маршрута на пътуването;
4. броя на нощувките, включени в туристическото пътуване;
5. мястото за настаняване, неговото местонахождение, категорията или степента на удобство и основните му характеристики - за всяка нощувка, ако има разлика в категорията на местата за настаняване; когато мястото на настаняване се намира на територията на друга държава - членка на Европейския съюз, информацията следва да включва съответната туристическа класификация съгласно правилата в съответната приемаща държава;
6. предвидените хранения, включени в туристическото пътуване;
7. минималния брой участници, когато такъв е необходим за осъществяване на пътуването, и краен срок за уведомяване на потребителя, когато този брой не е набран;
8. общи данни за паспортния и визовия режим, както и информация за медицинските и здравните изисквания, свързани с пътуването;
9. наименование на застрахователната компания, с която е сключен договорът за застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста" по чл. 72, ал. 1;
10. вида на използваните транспортни средства;
11. размера на паричната сума или процента от цената, който трябва да бъде преведен по сметка, и срока за изплащане на остатъка;
12. невключените в цената такси, данъци и други разходи, които подлежат на покритие от потребителя на място;
13. наименование на застрахователната компания, с която е сключен договорът за застраховка по чл. 97, ал. 1;
14. възможността за сключване на допълнителен застрахователен договор за покриване на разходите в случай на отказ от пътуване от страна на потребителя и на разходите за съдействие, включително при репатриране, както и за случаите на злополука, болест или смърт.

(2) Предоставената от туроператора пряко или чрез туристически агент информация по ал. 1 трябва да бъде ясна, точна, пълна, четливо изписана и не трябва да въвежда в заблуждение потребителя.

(3) Туроператорът е обвързан с изложеното в информацията по ал. 1 и не може да я променя, освен в случаите, когато:

1. изрично е предвидена възможност за извършване на промени в нея и потребителят е уведомен писмено за тях преди сключването на договора;
2. промените са направени по писмено споразумение между страните.

(4) Туроператорът пряко или чрез туристически агент е длъжен да предостави преди сключването на договора на потребителя писмено или по друг подходящ начин информация за паспортния и визовия режим и сроковете за получаване на необходимите документи, както и информация за медицинските и здравните изисквания, свързани с пътуването и престоя.

Чл. 81. (1) Туроператорът пряко или чрез туристическия агент трябва да предостави в писмена форма на потребителя всички условия на договора преди неговото сключване.

(2) Писмената форма се смята за спазена, ако информацията е публикувана на интернет страницата на туроператора и/или туристическия агент и туроператорът и/или туристическият агент е уведомил потребителя, че информацията е поместена на интернет страницата или е

изпратена по електронен път до потребителя на посочен от него адрес на електронната му поща.

(3) Задължението за предоставяне на информация по ал. 1 и по чл. 86, ал. 1 не се прилага при извършване на резервации и сключване на договор за организирано пътуване в последния момент.

Чл. 82. (1) С договора за организирано пътуване туроператорът се задължава да предостави туристическо пътуване с обща цена на потребителя срещу заплащане на определена цена.

(2) Договорът за организирано пътуване се сключва в писмена форма и екземпляр от него се предоставя на потребителя.

(3) Договорът трябва да съдържа:

1. дата и място на сключването;
2. фирма, седалище, адрес на управление, ЕИК, регистрационен номер на туроператора и/или туристическия агент, както и име, адрес и данни от личния документ на потребителя;
3. вида на използвания транспорт - въздушен, наземен, воден, като се посочи видът на транспортното средство - самолет - чартърен или редовен, автобус, кораб - име, националност, принадлежност и класа, друг вид транспорт, плавателно средство и други;
4. маршрута на пътуването, начален пункт, час и място на тръгване, очаквано време на пристигане в крайния пункт, час и сборно място за тръгване от крайния пункт, очакваното време на пристигане, продължителност на престоя;
5. местоположение и вид на туристическите обекти, когато в цената на пътуването са включени и цените на билетите за посещението им;
6. местоположение, вид и категория на местата за настаняване и брой нощувки, когато пътуването включва нощувка;
7. вид и категория на заведенията за хранене и развлечения, брой и вид на храненията, включени в туристическото пътуване;
8. посещения, пътувания, трансфери и други услуги, включени в общата цена;
9. специални изисквания на потребителя, предявени от него преди сключването на договора, за които е постигнато съгласие от страните по договора;
10. обща цена, обявена в левове, на всички услуги, включени в договора, други плащания, невключени в цената, срок и начин на плащане;
11. възможност за промяна на цената, реда и начина, по който тя се преизчислява в случаите по чл. 88, ал. 1;
12. краен срок, в който потребителят има право да се откаже от договора, без да дължи неустойка и обезщетение, както и срок, в който потребителят трябва да уведоми туроператора или туристическия агент, че преотстъпва своето пътуване на трето лице;
13. размер на неустойката, която потребителят дължи на туроператора при отказ от договора след срока по т. 12;
14. минимален брой участници, ако такъв е необходим за осъществяване на пътуването, и краен срок за уведомяване на потребителя, когато този брой не е набран и пътуването може да бъде отменено;
15. изисквания за формата, начините и сроковете, при които потребителят има право да предяви рекламация в случаите на неизпълнение или неточно изпълнение на договора;
16. фирма и адрес на застрахователя, с който туроператорът е сключил застрахователния договор по чл. 97, ал. 1.

(4) Писмената форма се смята за спазена и когато договорът е бил сключен чрез изпращане на подписан от страните екземпляр по електронна поща в подходящ формат, установяващ надлежното му подписване, или подписан по електронен път, ако страните по

договора притежават електронен подпис.

(5) Договорът за организирано пътуване може да бъде сключен и в електронна форма, когато касае предложение, публикувано на интернет страницата на туроператор или туристически агент, чрез поставяне на маркер в поле "Приемам общите условия и съдържанието на договора за организирано пътуване" и при спазване на съответните изисквания на Закона за електронната търговия и на Закона за защита на потребителите.

(6) Когато предмет на договора е организирано детско и ученическо туристическо пътуване с обща цена, броят на нощувките се определя в съответствие с чл. 84.

(7) Туроператорът не може да се позовава на липсата на реквизит на договора.

(8) Договорът съдържа информация за съществените елементи на сключената задължителна застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста" за пътувания извън страната.

(9) Туроператорът пряко или чрез туристическия агент предоставя на потребителя оригинал на застрахователната полица по застраховка "медицински разходи при болест и злополука на туриста" преди началото на пътуването.

(10) Туроператорът е длъжен да съхранява сключените от него или чрез туристически агент договори за организирано пътуване за срок три месеца от датата на сключването им.

Чл. 83. С договора за организирано детско и ученическо туристическо пътуване с обща цена туроператорът и превозвачът се задължават да предприемат пътувания само през светлата част на денонощието.

Чл. 84. В случай че организираното детско и ученическо туристическо пътуване с обща цена се извършва с автобусен превоз, на децата и учениците се осигурява не по-малко от 8 часа нощувка на денонощие в категоризирано място за настаняване.

Чл. 85. Договорът за организирано пътуване не може да съдържа неравноправни клаузи по смисъла на чл. 143 от Закона за защита на потребителите.

Чл. 86. (1) Туроператорът пряко или чрез туристическия агент е длъжен да предостави на потребителя в писмена форма след сключването на договора, но не по-късно от 7 работни дни преди началото на пътуването, информация за:

1. името или фирмата, адреса и телефонния номер на свой представител в посещаваното място, а при липса на представител - данни за установяване на контакт с организациите в посещаваното място, които могат да окажат съдействие на потребителя при възникване на затруднение; когато няма такава организация, на потребителя се предоставя телефонен и факс номер или адрес на електронна поща за връзка с туроператора или туристическия агент;

2. времето и местата на междинните спирания и връзки;

3. вида на използваните транспортни средства;

4. застраховките, свързани с изпълнението на договора.

(2) Когато периодът между сключването на договора и началната дата на пътуването е по-кратък от 7 работни дни, информацията по ал. 1 се предоставя при сключването на договора.

(3) При пътуване в чужбина на малолетни или непълнолетни лица туроператорът пряко или чрез туристическия агент в срока по ал. 1 предоставя на родител, настойник или попечител информация, която дава възможност за пряк контакт с малолетния или непълнолетния или с

отговарящото за него лице на мястото на пребиваването му.

Чл. 87. Информацията по чл. 80, ал. 1 и 4, чл. 81, ал. 1 и чл. 86, ал. 1 и договорът по чл. 82 трябва да се предоставят на български език.

Чл. 88. (1) Цената на организираното пътуване не може да се увеличава освен в случаите, когато това е предвидено изрично в договора, и при условие че договорът определя начина на изчисляване на промяната в цената и изменението се дължи единствено на:

1. увеличаване стойността на транспортните разходи, в т. ч. на горивото;
2. увеличаване размера на такси, свързани с ползвани услуги по договора, като летищни, пристанищни и други такси;
3. промяна в обменния валутен курс, относим към договора, в периода между сключването му и датата на отпътуването.

(2) Цената не може да се увеличава 20 дни преди началната дата на пътуването.

(3) Увеличението на цената трябва да бъде икономически обосновано и да съответства на изменените разходи.

(4) Цената на организираното пътуване може да се намалява.

Чл. 89. (1) Когато туроператорът промени значително някоя от основните клаузи на договора, е длъжен - пряко или чрез туристическия агент, да уведоми потребителя за промяната в двудневен срок от настъпването ѝ, но не по-късно от 10 дни преди началната дата на пътуването. Потребителят може да:

1. приеме промените, което се удостоверява с допълнително писмено споразумение към договора, което уточнява тяхното отражение върху цената, или
2. се откаже от договора, без да дължи неустойка или обезщетение.

(2) Увеличаване на цената с повече от 5 на сто се смята за значителна промяна на договора.

(3) Потребителят уведомява за решението си туроператора или туристическия агент в срок три дни от получаване на уведомлението, но не по-късно от 7 дни преди началната дата на пътуването.

(4) Когато потребителят се откаже от договора съгласно ал. 1, т. 2, той има право да избира една от следните възможности:

1. да приеме друго пътуване от същото или по-високо качество, когато туроператорът или туристическият агент е в състояние да му предложи такова, или

2. да приеме туристическо пътуване с обща цена от по-ниско качество, като в този случай туроператорът или туристическият агент е длъжен да възстанови на потребителя разликата в цената между отмененото и предложеното пътуване, или

3. да му бъдат възстановени платените от него суми по договора в 7-дневен срок от датата, на която туроператорът е получил уведомлението за отказ.

(5) В случаите по ал. 1 и 4 потребителят има право да предяви иск за обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, причинени от неизпълнението или неточното изпълнение на договора.

Чл. 90. (1) Когато туроператорът отмени организираното пътуване преди неговото започване по причина, която не се дължи на потребителя, последният има правата по чл. 89, ал. 4.

В тези случаи потребителят има и правата по чл. 89, ал. 5, освен:

1. когато не е набран необходимият минимален брой участници за осъществяване на организирано пътуване и за което потребителят е уведомен писмено в сроковете, определени в договора, или

2. ако отмяната на пътуването се дължи на непреодолима сила.

(2) Дублирането на резервации не се смята за непреодолима сила.

(3) Когато потребителят се откаже от организираното пътуване преди неговото започване по собствена причина, туроператорът има право да удържи неустойка само в случай, че размерът ѝ е изрично посочен в договора за организирано пътуване.

Чл. 91. (1) Потребителят може да прехвърли правата и задълженията си по договора на трето лице, което отговаря на всички изисквания за осъществяване на пътуването, като предварително уведоми за това туроператора или туристическия агент в срок, определен в договора.

(2) Потребителят, който прехвърля своите права и задължения, и лицето, на което се прехвърля пътуването, са солидарно отговорни пред туроператора или туристическия агент за заплащане на общата цена по договора и на разходите, свързани с прехвърлянето.

Чл. 92. (1) Потребителят уведомява в най-кратък срок доставчика на услугите и туроператора или туристическия агент за всяко неточно изпълнение на договора, установено от него по време на пътуването и престоя. Уведомяването трябва да се направи в писмена или друга подходяща форма, включително чрез факс, електронна поща или друго техническо средство, което дава възможност то да бъде възпроизведено.

(2) Доставчикът на услугите и туроператорът, туристическият агент или техният местен представител са длъжни в най-кратък срок от подаване на рекламацията да предприемат необходимите мерки за удовлетворяване на потребителя.

Чл. 93. (1) Туроператорът носи отговорност за всяко неизпълнение и неточно изпълнение на своите задължения по договора независимо от това, дали тези задължения следва да бъдат изпълнени от него или от негови контрагенти.

(2) Туроператорът може да предяви иск срещу своите контрагенти при неизпълнение или неточно изпълнение на задълженията по сключения между тях договор.

(3) Туроператорът не носи отговорност за вреди, причинени от неизпълнение или от неточно изпълнение на договора, които се дължат на:

1. поведението на потребителя;

2. действия на трето лице, несвързано с изпълнението на договора, които не могат да се предвидят или избегнат;

3. непреодолима сила или събитие, което не може да се предвиди или избегне от страна на туроператора или неговите контрагенти при добросъвестно изпълнение на техните задължения.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 и 3 туроператорът е длъжен да окаже незабавно съдействие на потребителя.

Чл. 94. (1) В договора за организирано пътуване може да се уговори горна граница на отговорността на туроператора за вреди, причинени на потребителя вследствие на неизпълнение

или неточно изпълнение на договора. Горната граница на отговорността на туроператора, уговорена между страните, не може да надхвърля трикратния размер на цената на пътуването.

(2) Когато отговорността на контрагентите на туроператора за вреди, причинени от неизпълнението или неточното изпълнение на услугите по договора, е ограничена от международни договори, ратифицирани, обнародвани и влезли в сила за Република България, договорът за организирано пътуване може да предвиди ограничаване на отговорността на туроператора в съответствие с разпоредбите на тези договори.

(3) Разпоредбите на ал. 1 и 2 не се прилагат в случаите на телесна повреда.

(4) Извън случаите по ал. 1 и 2 в договора за организирано пътуване не могат да се включват клаузи, които освобождават туроператора от отговорността му по чл. 93, ал. 1.

Чл. 95. (1) Когато по време на пътуването не бъде изпълнена значителна част от услугите по договора или туроператорът установи, че няма да е в състояние да изпълни значителна част от тези услуги, той е длъжен да предприеме всички подходящи мерки за продължаване на пътуването, без това да е свързано с допълнителни разходи за потребителя, и да го обезщети при наличие на разлика между уговорените и действително предоставените услуги.

(2) В случай че туроператорът не предприеме подходящи мерки за продължаване на пътуването, потребителят може да предяви иск за обезщетение на направените от него допълнителни разходи и други вреди.

(3) Когато не е възможно да се вземат подходящи мерки по ал. 1 или те не се приемат от потребителя поради основателна причина, туроператорът е длъжен да:

1. осигури транспорт до началния пункт на пътуването или до друго договорено място, без това да е свързано с допълнителни разходи за потребителя, и

2. обезщети потребителя за нанесените вреди.

Чл. 96. Отделното фактуриране на различните елементи от уговореното с договора организирано туристическо пътуване с обща цена не освобождава туроператора или туристическия агент от задълженията им по този закон.

Раздел III.

Застраховка "Отговорност на туроператора"

Чл. 97. (1) Туроператорът ежегодно сключва договор за задължителна застраховка "Отговорност на туроператора" със застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При първоначална регистрация в регистъра на туроператорите и туристическите агенти договорът за задължителна застраховка се сключва и представя на министъра на туризма не по-късно от 7 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

(3) Договорът за задължителна застраховка не може да съдържа клаузи, които изключват или ограничават правата на потребителя по този раздел.

Чл. 98. (1) Задължителната застраховка по чл. 97, ал. 1 покрива отговорността на туроператора за причинени вреди вследствие на неразплащане със своите контрагенти, включително при неплатежоспособност и несъстоятелност.

(2) Застраховката по ал. 1 трябва да покрива:

1. възстановяване на платените от потребителя суми по договора преди започване на пътуването, в случай че то не се осъществи не по вина на потребителя;

2. заплащане на разликата в случаите, когато по време на пътуването са предоставени само част от услугите, уговорени в договора;

3. разходите, свързани с връщането на потребителя до началния пункт на пътуването.

(3) Застраховката по ал. 1 покрива отговорността на туроператора за причинени вреди на потребители по договори за организирано туристическо пътуване с обща цена, сключени и заплатени в периода на нейното действие, включително и при прекратяването на договора за застраховка.

(4) При настъпване на застрахователно събитие в случаите, когато туристически агент е продал туристическо пътуване, организирано от туроператора по ал. 1, и е възстановил на потребителите сумите по ал. 2, т. 1 и 2, туристическият агент встъпва в правата на потребителите на застрахователни услуги към застрахователя по договора за застраховка.

Чл. 99. (1) Договорът за застраховка се сключва за срок една година и се подновява или се сключва нов договор не по-късно от 30 дни преди датата на изтичането му.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В случай на прекратяване на договора за застраховка преди изтичане на срока му регистрираното лице е длъжно да сключи нов договор за застраховка и да го представи на министъра на туризма не по-късно от 7 дни от прекратяването му.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Туроператорът представя на министъра на туризма копие от договора за застраховка по ал. 1 в 14-дневен срок от сключването или подновяването му.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Условието и редът за сключване на застрахователния договор по чл. 97, ал. 1 се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на туризма.

(5) С наредбата по ал. 4 се уреждат и застрахователното покритие, лимитите на отговорност и начинът на определяне на застрахователната сума.

Чл. 100. (1) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя сертификат, издаден от застрахователя, удостоверяващ наличието на договор за задължителна застраховка.

(2) Туроператорът пряко или чрез туристически агент предоставя на потребителя сертификата по ал. 1 преди сключването на договора за организирано пътуване с обща цена и преди заплащането на цената или авансово плащане от потребителя, но не по-късно от 7 дни преди началото на пътуването.

(3) Когато туроператорът пряко или чрез туристическия агент не представи на потребителя сертификата по ал. 1, потребителят има право да се откаже от договора, без да дължи неустойка или обезщетение.

(4) Отказът на потребителя по ал. 3 трябва да е направен писмено пред туроператора или туристическия агент преди началото на пътуването.

Чл. 101. (1) Сертификатът трябва задължително да съдържа и следната информация на български и на английски език:

1. предмет на застраховката;

2. наименование, регистрационен номер, седалище, адрес на управление и телефон на

туроператора;

3. номер и дата на застрахователната полица;
4. номер и дата на издаване на сертификата;
5. период на валидност на застраховката;
6. наименование, седалище на управление, адрес и телефон на застрахователя;
7. застрахователно покритие;
8. застрахователна сума;
9. срок и начин за предявяване на претенцията на потребителя към застрахователя;
10. срок и начин на изплащане на обезщетението от застрахователя;
11. подпис и печат на застрахователя;
12. подпис и печат на туроператора.

(2) Сертификатът може да съдържа и друга полезна за потребителя информация, отнасяща се до сключения договор за застраховка.

Чл. 102. При поискване от страна на потребителя туроператорът или туристическият агент е длъжен да му представи документа за платена застрахователна премия или негово копие.

Чл. 103. (1) При настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да обезщети потребителя, осъществил връщането си до началния пункт на пътуването със собствени средства, в рамките на договорния лимит на отговорност. Обезщетението трябва да покрива направените от потребителя разходи за връщането, включително необходимите подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(2) Потребителят сам определя начина, по който ще извърши връщането си до началния пункт на пътуването, като спазва условията на пътуване, предвидени в договора за туристическо пътуване с обща цена.

Чл. 104. (1) Когато пътуването вече е започнало и туроператорът не изпълни задължението си да върне потребителя до началния пункт на пътуването, застрахователят може да осигури заплащането на контрагентите и доставчиците на разходите, свързани с престоя и връщането на потребителя от мястото на пребиваването му до началния пункт на пътуването, включително за подслон и храна за времето на принудителния му престой.

(2) В случая по ал. 1 застрахователят определя начина, по който ще се извърши връщането на потребителя до началния пункт на пътуването, като зачита правата на потребителя и спазва условията, предвидени в договора за организирано пътуване.

(3) Туроператорът, контрагентът му или потребителят писмено уведомява застрахователя за връщането до началния пункт на пътуването.

Чл. 105. (1) Туроператорът е длъжен веднага, но не по-късно от един ден след узнаването на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, да уведоми застрахователя и да му предостави информация за своите контрагенти, доставчици и за потребителите на услугите му, както и да му оказва необходимото съдействие.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Уведомяването и предоставянето на информацията по ал. 1 се извършва писмено с копие до министъра на туризма.

Чл. 106. (1) Определянето на застрахователното обезщетение от застрахователя не лишава потребителя от правото му да претендира обезщетението по съдебен ред.

(2) Ако претенцията е предявена по съдебен ред, туроператорът е длъжен да иска привличането на застрахователя в процеса.

(3) Потребителят може да предяви претенциите си направо срещу застрахователя.

Чл. 107. Спогодба между туроператор и потребител, претърпял вреди, има действие за застрахователя, ако той я одобри.

Чл. 108. (1) Застрахователното обезщетение по застраховката по този раздел се плаща от застрахователя, който е издал застрахователната полица, или от упълномощен негов представител.

(2) В случаите, когато имуществената отговорност на туроператора се определя от съда, след влизането в сила на съдебното решение правоимащите задължително представят на застрахователите заверени преписи от влезлите в сила съдебни актове заедно с мотивите, както и заверени преписи от изпълнителните листове.

Чл. 109. Обезщетението по застраховката се определя и изплаща от застрахователя в срок до 15 дни, след като туроператорът и/или увреденият потребител са представили всички поискани от застрахователя документи, свързани с установяването на събитието и размера на вредите.

Раздел IV.

Мерки за гарантиране правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен, автобусен и воден транспорт (Загл. доп. - ДВ, бр. 109 от 2013 г.)

Чл. 110. (1) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕО) № 1107/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно правата на хората с увреждания и на хората с ограничена подвижност при пътувания с въздушен транспорт, наричан по нататък "Регламент (ЕО) № 1107/2006".

(2) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕС) № 181/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. относно правата на пътниците в автобусния транспорт и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 55/1 от 28 февруари 2011 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 181/2011", по отношение на лица с увреждания или с ограничена подвижност с цел пътуване с автобус.

(3) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Туроператорите и туристическите агенти предприемат или осигуряват предприемането на необходимите мерки в съответствие с Регламент (ЕС) № 1177/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно правата на пътниците, пътуващи по море или по вътрешни водни пътища, и за изменение на Регламент (ЕО) № 2006/2004 (ОВ, L 334/1 от 2010 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1177/2010", по отношение на лица с увреждания или с намалена подвижност с цел пътуване по море или по вътрешни водни пътища.

(4) (Предишна ал. 3, доп. - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Когато предприетите мерки не са съобразени с регламента по ал. 1 или 3, лицата с увреждания или с ограничена подвижност могат да претендират обезщетение за причинените им вреди. Искът за обезщетение се предявява срещу туроператора или туристическия агент пред съответния съд.

Глава осма. **ХОТЕЛИЕРСТВО И РЕСТОРАНТЪОРСТВО**

Раздел I. **Хотелиерска и ресторантърска дейност**

Чл. 111. (1) Хотелиерство или ресторантърство на територията на Република България се извършва само в категоризирани по този закон туристически обекти.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Категоризацията се извършва от министъра на туризма и от кметовете на общини или от оправомощени от тях длъжностни лица - за видовете обекти и категории, посочени в този закон.

(3) За предоставяне на туристически услуги на деца и ученици под формата на детски лагер категоризираните по този закон туристически обекти следва да спазват изискванията за детски лагер, посочени в наредбата по чл. 79, ал. 5.

Чл. 112. Разпоредбите на този раздел не се прилагат за:

1. хотелиерство, извършвано в ротели, ботели и флотели;
2. ресторантърство, извършвано на борда на кораби, самолети или влакове.

Чл. 113. (1) Хотелиерство или ресторантърство може да извършва лице, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз;
2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;
3. има персонал с изискуемото образование и езикова квалификация, като за управленския персонал се изисква и стаж.

(2) Хотелиерство в стаи за гости и къщи за гости може да извършва и лице, което не е търговец по смисъла на Търговския закон, когато те са част от обитаваното от него жилище.

Чл. 114. Лицата, извършващи хотелиерство и/или ресторантърство в туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3, са длъжни да:

1. предоставят туристически услуги в категоризиран туристически обект или в обект, на който е издадено временно удостоверение за открита процедура по категоризиране;
2. предоставят туристически услуги в туристически обект, който отговаря на изискванията за определената му категория съгласно наредбата по чл. 121, ал. 5;
3. поставят в близост до входа на туристическия обект табелата по чл. 132, ал. 1 и следната информация:
  - а) фирмата, седалището и адреса на управление на търговеца;
  - б) работното време на туристическия обект - за заведенията за хранене и развлечения;
  - в) имената на управителя на обекта с телефон за контакт.

Чл. 115. Лицата, извършващи хотелиерство, са длъжни да:

1. обявяват цените на нощувките и на другите предлагани от тях услуги чрез ценоразпис, поставен на видно за потребителите място в близост до рецепцията;
2. обявяват цените така, че те да бъдат лесно разбираеми, да са четливо изписани и да не въвеждат потребителите в заблуждение;
3. обявяват цените задължително в левове, а при необходимост и в друга валута, при спазване изискванията на чл. 3, ал. 4;
4. спазват българското законодателство, уреждащо престоя на туристи на територията на Република България.

Чл. 116. (1) Лицата, извършващи хотелиерство, са длъжни да водят регистър за настанените туристи, за гражданството им и за броя на реализираните от тях нощувки.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Образец на регистъра по ал. 1 се утвърждава от министъра на туризма и се публикува на интернет страницата на Министерството на туризма.

(3) Лицата по ал. 1 са длъжни ежемесечно да подават информация в съответната община за броя на реализираните нощувки чрез справка-декларация.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Образецът на справката-декларация по ал. 3 се утвърждава от министъра на туризма и се публикува на интернет страницата на Министерството на туризма.

(5) Справките-декларации по ал. 3 се подават в съответната община по електронен път.

(6) За броя на реализираните нощувки, посочени в справката-декларация по ал. 3, се дължи туристически данък при условията и по реда на Закона за местните данъци и такси.

Чл. 117. (1) Лицата, извършващи ресторантьорство, са длъжни да съставят ценоразписи - лист-меню за кухненската и сладкарската продукция и карт-меню за алкохолни и безалкохолни напитки със съответните продажни цени и грамажи.

(2) Лист-менюто и карт-менюто трябва да бъдат предоставени на всеки потребител преди поръчката и при представяне на сметката.

(3) Лист-менюто и карт-менюто задължително се изписват на български език и по желание или при необходимост - и на друг език.

(4) Обявените цени в лист-менюто и в карт-менюто са с еднакъв размер за всички туристи, определен при спазване изискванията на чл. 3, ал. 4.

(5) За всяка продажба на туристическа услуга задължително се издава фискален бон съгласно Закона за данък върху добавената стойност.

Чл. 118. Лицата, извършващи хотелиерство или ресторантьорство, могат да сключват договори с регистрирани туроператори и туристически агенти, с хотелиери и ресторантьори, извършващи дейност в категоризирани туристически обекти, и с лицензирани превозвачи.

Раздел II.

Категоризиране на места за настаняване и прилежащи към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи и

прилежащите към тях заведения за хранене

Чл. 119. (1) Местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове и туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене подлежат на категоризиране по този закон независимо от вида на тяхната собственост и начина на управлението им.

(2) На категоризиране по този закон подлежат и заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове.

Чл. 120. Не подлежат на категоризиране по този закон:

1. заведения за хранене и развлечения, разположени в учебни и лечебни заведения, както и във ведомства и предприятия, предназначени за ползване само от техни служители и за които няма осигурен свободен достъп за външни посетители;

2. заведения за бързо обслужване, чийто капацитет е до 12 места за сядане, или обособени с до 12 места за сядане части от търговски обекти;

3. обособени като места за хранене части от помещения или дворове на категоризирани къщи за гости, стаи за гости и хостели, където се предлага домашно приготвена храна само на гостите, вписани в регистъра на настаняване туристи на съответния обект;

4. ловните бази по Закона за лова и опазване на дивеча: ловна резиденция, ловен дом, ловна хижа и ловен заслон.

Чл. 121. (1) Местата за настаняване са два класа - "А" и "Б". Местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения се категоризират в следните категории: "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди".

(2) Видовете места за настаняване, заведения за хранене и развлечения и техните характеристики се определят с наредбата по ал. 5.

(3) На място за настаняване може да бъде определена само една категория, независимо от броя на сградите, които го образуват, и капацитета му.

(4) Заведенията за хранене и развлечения, прилежащи към местата за настаняване, може да получат категория, различна от тази на мястото за настаняване, като разликата между тях е не повече от една звезда.

(5) Изискванията към местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения и редът за определяне на категория, отказ, понижаване, спиране действието и прекратяване на определената им категория се определят с наредба, приета от Министерския съвет.

(6) Наредбата по ал. 5 съдържа и всички образци на заявления, формуляри и справки, които се отнасят за местата за настаняване и заведенията за хранене и развлечения.

Чл. 122. (1) Туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се категоризират в следните категории: "един еделвайс", "два еделвайса" и "три еделвайса".

(2) Видовете туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащите към тях заведения за хранене и техните характеристики се определят с наредбата по ал. 4.

(3) Заведенията за хранене, прилежащи към туристическите хижи, могат да получат категория, различна от тази на туристическата хижа, като разликата между тях е не повече от

"един еделвайс".

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Изискванията към туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и редът за определяне на категория, отказ, прекратяване и понижаване на определената им категория се определят с наредба на министъра на туризма.

(5) Наредбата по ал. 4 съдържа и всички образци на заявления, формуляри и справки, които се отнасят за туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене.

Чл. 123. (1) Местата за настаняване клас "А" се категоризират в следните категории:

1. хотели - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
2. мотели - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
3. апартаментни туристически комплекси - "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
4. вилни селища - "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
5. туристически селища - "две звезди", "три звезди" или "четири звезди";
6. вили - "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди".

(2) Местата за настаняване клас "Б" се категоризират в следните категории:

1. семейни хотели - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
2. хостели - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
3. пансионни - "една звезда" или "две звезди";
4. почивни станции - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
5. стаи за гости - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
6. апартаменти за гости - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
7. къщи за гости - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
8. бунгала - "една звезда", "две звезди" или "три звезди";
9. къмпинги - "една звезда", "две звезди" или "три звезди".

Чл. 124. Прилежащите към места за настаняване и самостоятелните заведения за хранене и развлечения се категоризират в следните категории:

1. ресторанти - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
2. заведения за бързо обслужване - "една звезда", "две звезди" и "три звезди";
3. питейни заведения - "една звезда", "две звезди", "три звезди" или "четири звезди";
4. кафе-сладкарници - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди";
5. барове - "една звезда", "две звезди", "три звезди", "четири звезди" или "пет звезди".

Чл. 125. (1) Туристическите хижи се категоризират в следните категории: "един еделвайс", "два еделвайса" и "три еделвайса".

(2) Туристическите учебни центрове се категоризират в следните категории: "два еделвайса" и "три еделвайса".

(3) Туристическите спални се категоризират в следните категории: "един еделвайс", "два еделвайса" и "три еделвайса".

Чл. 126. Прилежащите към туристически хижи, туристически учебни центрове и

туристически спални заведения за хранене се категоризират в следните категории:

1. туристическа столова - категория "един еделвайс" и "два еделвайса";
2. туристически бюфет - категория "един еделвайс" и "два еделвайса";
3. туристическа столова със сервитьорско обслужване - категория "два еделвайса" и "три еделвайса".

Чл. 127. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ЕККСТО определя категорията на:

1. местата за настаняване:
  - а) хотели - категория "три звезди", "четири звезди" и "пет звезди", и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения;
  - б) апартаментни туристически комплекси - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 1, т. 3;
  - в) вилни селища - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 1, т. 4;
  - г) туристически селища - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 1, т. 5;
  - д) вили - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 1, т. 6;
2. самостоятелните заведения за хранене и развлечения - категория "четири звезди" и "пет звезди";
3. туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене - всички категории, съгласно чл. 125 и 126.

Чл. 128. Кметът на общината или оправомощено от него длъжностно лице по предложение на ОЕККТО определя категорията на:

1. местата за настаняване, както следва:
  - а) хотели - категория "една звезда" и "две звезди", и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения;
  - б) мотели - всички категории, и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, съгласно чл. 123, ал. 1, т. 2;
  - в) семейни хотели - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 1;
  - г) хостели - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 2;
  - д) пансиони - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 3;
  - е) почивни станции - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 4;
  - ж) стаи за гости - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 5;
  - з) апартаменти за гости - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 6;
  - и) къщи за гости - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 7;
  - к) бунгала - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 8;
  - л) къмпинги - всички категории, съгласно чл. 123, ал. 2, т. 9;
2. самостоятелните заведения за хранене и развлечения - категория "една звезда", "две звезди" и "три звезди";
3. заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове - всички категории за съответния вид, съгласно чл. 124.

Чл. 129. (1) Лицето, което ще извършва хотелиерство или ресторантьорство в места за настаняване и в заведения за хранене и развлечения, или упълномощено от него лице подава до съответния категоризиращ орган заявление за категоризиране по образец, към което прилага:

1. декларация по образец за регистрация в търговския регистър с посочване на ЕИК или

копия от документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация - за лицата, които не са търговци;

3. справка по образец за професионалната и езиковата квалификация на персонала в обекта;

4. копия на документите, удостоверяващи образованието или професионалната квалификация, стаж в туризма и езиковата квалификация на управителя на туристическия обект, съгласно изискванията на наредбата по чл. 121, ал. 5;

5. формуляр по образец за определяне на категорията;

6. копия на документите за собственост на обекта или копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта;

7. документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация, или друг документ, удостоверяващ законността на обекта, при спазване изискванията на Закона за устройство на територията, съответно разрешение за ползване на повърхностен воден обект и свидетелство за годност - за заведенията за хранене и развлечения, разположени върху понтони или върху закотвени в близост до брега плавателни съдове;

8. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

9. документ за платена такса за разглеждане на документи за категоризиране съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(2) Лицето, което ще извършва настаняване в стаи за гости, апартаменти за гости или къщи за гости, или упълномощено от него лице подава до кмета на общината заявление за категоризиране по образец, към което прилага:

1. формуляр по образец за определяне на категорията;

2. копие на документа за собственост на обекта или копие от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта - в случай че това лице е различно от собственика на обекта;

3. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

4. документ за платена такса за разглеждане на документи за категоризиране съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Лицето, което ще извършва хотелиерство или ресторантьорство в туристически хижи, туристически учебни центрове, туристически спални и прилежащи към тях заведения за хранене, или упълномощено от него лице подава до министъра на туризма заявление за категоризиране по образец, към което прилага:

1. декларация по образец за регистрация в търговския регистър с посочване на ЕИК или копия от документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация - за лицата, които не са търговци;

3. формуляр по образец за определяне на категорията;

4. копия на документите за собственост на обекта или удостоверение от публичния регистър на спортните обекти и обектите за социален туризъм по чл. 48а от Закона за физическото възпитание и спорта;

5. копие на договор за наем или на друг договор, от който е видно, че са налице условия лицето да извършва съответната туристическа дейност в обекта;

6. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

7. документ за платена такса за разглеждане на документи за категоризиране съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) Заявленията по ал. 1, 2 и 3 с приложените към тях документи се подават до съответния категоризиращ орган.

(5) Документи по ал. 1, 2 и 3, представени на чужд език, трябва да бъдат придружени с официален превод на български език.

Чл. 130. (1) Съответната ЕККТО разглежда заявленията и приложените към тях документи в 14-дневен срок от датата на постъпването им и след като констатира, че представените документи съответстват на изискванията на чл. 129, ал. 1, 2 или 3, се произнася по тях с мотивирано предложение до съответния категоризиращ орган или до оправомощено от него длъжностно лице да открие процедурата по категоризиране на туристическия обект и да издаде временно удостоверение за откритата процедура по категоризиране.

(2) В случай на констатирана непълнота или нередовност на представените документи по чл. 129, ал. 1, 2 и 3 съответната експертна комисия по категоризация на туристически обекти в срок 10 работни дни от датата на заседанието писмено уведомява заявителя и определя 14-дневен срок от получаване на уведомлението за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата и/или нередовността.

(3) Ако в указания срок по ал. 2 непълнотите и/или нередовностите не бъдат отстранени, съответният категоризиращ орган със заповед отказва определяне на вид и категория на обекта. Заповедта се изпраща на заявителя.

(4) Временното удостоверение за открита процедура по категоризиране, с изключение на случаите по чл. 131, е със срок на валидност, както следва:

1. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) за туристически обекти, подлежащи на категоризиране от министъра на туризма, с изключение на обектите по чл. 3, ал. 2, т. 3 - четири месеца;

2. за туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите заведения за хранене към тях - 6 месеца;

3. за туристически обекти, подлежащи на категоризиране от кметовете на общини - два месеца.

(5) В срока по ал. 4 на временните удостоверения по решение на съответната ЕККТО се определя експертна работна група за проверка на място в обекта за съответствието му с изискванията за заявената категория.

(6) За проверката по ал. 5 се съставя констативен протокол, който съдържа предложение за определяне или за отказ за определяне на вид и категория на туристическия обект.

(7) Категоризиращият орган или оправомощено от него длъжностно лице въз основа на предложението на ЕККТО в съответния срок по ал. 4 определя вида и категорията на обекта и издава удостоверение за определена категория или със заповед мотивирано отказва определянето на категория.

(8) Определянето на категория на прилежащите към местата за настаняване заведения за хранене и развлечения се извършва в сроковете, предвидени за заявената категория на съответното място за настаняване.

(9) Отказът по ал. 3 и 7 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 131. (1) За туристически обекти със сезонен режим на работа, когато в срока на издаденото временно удостоверение за открита процедура по категоризиране на обекта не е извършена проверка на място за съответствието му с изискванията за заявената категория, по причина, която не се дължи на хотела или ресторанта, срокът на временното

удостоверение може да бъде еднократно удължен.

(2) Съответната ЕККТО преценява срока по ал. 1 конкретно за всеки случай.

(3) Категоризиращият орган по предложение на съответната ЕККТО със заповед определя срока по ал. 1 и издава ново временно удостоверение с актуален срок на валидност.

Чл. 132. (1) На категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални и прилежащите към тях заведения за хранене се издава категорийна символика в зависимост от техния вид и категория, включваща удостоверение и табела, които се поставят на видно място в обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Категорийната символика по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на туризма.

(3) Категорийната символика се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя, който при получаването ѝ прилага копие на документ за платена такса за вписване в Националния туристически регистър съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) Надписите за вида, наименованието и категорията на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

Чл. 133. (1) Категорията на местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се определя на базата на съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по чл. 121, ал. 5, съответно в наредбата по чл. 122, ал. 4.

(2) Срокът на издаденото удостоверение за определена категория на туристическите обекти по ал. 1 е 5 години с изключение на срока на удостоверението за обектите, разположени върху понтон, което е със срок, съответстващ на срока на действие на разрешителното.

(3) В срок до три месеца преди изтичането на 5-годишния срок лицето следва да декларира желанието си да потвърди категорията на обекта или да получи категория, различна от определената му до момента, както и да заплати такса за извършване на проверка на място в туристическия обект съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) В случай че съответното лице не предприеме действията по ал. 3 в указания му срок, категорията на обекта се прекратява с изтичането на срока. В този случай за същия обект нова категория може да бъде определена по реда на чл. 129 и 130.

(5) Документът за платена такса и декларацията за категорията на обекта по ал. 3 се подават до съответния категоризиращ орган на място, по пощата или по електронен път.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Служители на Министерството на туризма, съответно на общината, извършват проверка на място в туристическия обект за цялостно съответствие на обекта с изискванията за декларираната категория. При констатирано съответствие на обекта в тримесечния срок по ал. 3 се продължава срокът на досегашната категория на обекта или се определя нова категория.

(7) За определената категория на обекта по ал. 6 се издава ново удостоверение, което се получава от лицето след връщане на предходно издаденото.

(8) В случай на промяна на категорията на обекта новата табела по чл. 132, ал. 1 се получава след връщане на предходно издадената.

Чл. 134. (1) Лицето, което извършва хотелиерство или ресторантьорство в категоризиран туристически обект, или упълномощено от него лице може да подаде до съответния категоризиращ орган заявление за промяна на категорията на туристическия обект в по-висока от определената му по реда на чл. 129.

(2) На лицето по ал. 1 не се издава временно удостоверение за открита процедура по категоризиране.

(3) Издаденото удостоверение запазва своето действие до издаването на новото удостоверение за категория.

(4) При получаване на новото удостоверение лицето по ал. 1 връща предходно издаденото.

(5) В случай че лицето по ал. 1 заяви промяна на категорията на туристическия обект в по-ниска от определената му категория и към заявлението по ал. 1 приложи декларация, с която да удостовери, че вписаните данни в Националния туристически регистър за него и за обекта не са променени, в 14-дневен срок от постъпването на заявлението по предложение на съответната ЕККТО на лицето се издава ново удостоверение за категория съгласно искането му.

(6) За промяната по ал. 5 се събира такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 135. (1) Категорията на местата за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи и прилежащите към тях заведения за хранене се понижава при неизпълнение на изискванията за определената категория.

(2) Понижаването на категорията на обекта е принудителна административна мярка и се прилага със заповед на категоризиращия орган по решение на ЕККСТО, съответно на ОЕККТО.

(3) Заповедта на категоризиращия орган по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът определи друго.

Чл. 136. (1) Действието на удостоверението за определена категория на местата за настаняване може да бъде спряно по заявление на лицето, извършващо дейност в обекта, за определен срок, в рамките на съответната година.

(2) Заявлението по ал. 1 се подава до съответния категоризиращ орган.

(3) Срокът по ал. 1 не може да бъде по-дълъг от 6 месеца и по-кратък от един месец.

(4) Причините и срокът, за който се иска спирането, се посочват в заявлението по ал. 1.

(5) Срокът на спирането на действието на удостоверението за категория се отразява в Националния туристически регистър.

(6) За периода на спиране на действието на удостоверението за категория съответното лице няма право да извършва дейност в обекта.

Чл. 137. (1) Категорията на местата за настаняване, заведенията за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене се прекратява:

1. с изтичането на срока на определената категория;

2. по искане на собственика или на лицето, извършващо дейност в туристическия обект - с подаване на заявлението;

3. при смърт на физическото лице, съответно при прекратяване на юридическото лице,

извършващо дейност в туристическия обект;

4. ако в тримесечен срок от издаването на категорийната символика на туристическия обект лицето, извършващо дейност в него, не се яви за получаването ѝ, а за сезонните обекти - в едномесечен срок;

5. при подаване на заявление за промяна на категорията на обекта - с получаване на новото удостоверение;

6. при откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на хотелиера или ресторантьора;

7. при промяна на вида на туристическия обект;

8. при реконструкция, основен ремонт или преустройство на туристическия обект по смисъла на Закона за устройство на територията;

9. при повторно нарушение на изискванията за определената категория;

10. при неизпълнение на задълженията по чл. 116, ал. 1 и 3.

(2) В случаите по ал. 1 категорията на туристическите обекти се прекратява със заповед на съответния категоризиращ орган или на оправомощено от него длъжностно лице.

(3) След прекратяване на категорията на туристически обект издаденото удостоверение се обезсилва. Нова категория на обекта се определя по реда на чл. 129.

(4) Заповедта на категоризиращия орган по ал. 2 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

(5) При прекратяване категорията на обекта категоризиращият орган предприема съответни действия за публично оповестяване на прекратяването чрез средствата за масово осведомяване.

Глава девета.

УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА СПА И УЕЛНЕС УСЛУГИ. СЕРТИФИЦИРАНЕ НА БАЛНЕОЛЕЧЕБНИ (МЕДИКЪЛ СПА), СПА, УЕЛНЕС И ТАЛАСОТЕРАПЕВТИЧНИ ЦЕНТРОВЕ (В СИЛА ОТ 27.09.2013 Г.)

Чл. 138. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава сертификат на прилежащите към места за настаняване и самостоятелните центрове в курортна и градска среда, изградени, оборудвани и обзаведени за предоставяне на балнеолечебни, СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги, по реда на този закон.

(2) Право да използват в наименованието си абревиатурата "СПА", съответно обозначенията "балнеолечебен (медикъл СПА)", "уелнес" и "таласотерапия" или да предоставят услуги, обединени под наименованията "балнеолечебни" или "СПА/уелнес услуги", посочени в рекламни брошури, листовки или на интернет страници, имат само лицата, извършващи дейност в сградите или помещенията, получили сертификат за "балнеолечебен (медикъл СПА) център", "СПА център", "уелнес център" или "таласотерапевтичен център" по реда на този закон.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Условието и редът за сертифициране на центрoвете по ал. 2, изискванията към персонала и към лицето с функции по управление на съответния център се определят с наредба, издадена съвместно от министъра на туризма и министъра на здравеопазването.

(4) Центровете по ал. 2 получават съответния сертификат при съответствие с минималните задължителни изисквания за изграждане, обзавеждане и оборудване, обслужване, предлагани услуги и професионална и езикова квалификация на персонала, посочени в наредбата по ал. 3.

(5) Наредбата по ал. 3 съдържа и всички образци на заявления и справки, които се отнасят за центровете по ал. 2.

Чл. 139. Сертифицирането на центровете по чл. 138, ал. 1 се извършва с цел удостоверяване пригодността на центъра за предлагане на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги, повишаване качеството на предлаганите услуги и гарантиране на правата и повишаване сигурността на потребителите на тези услуги.

Чл. 140. (1) Предоставянето на балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични услуги в сертифицирани по този закон центрове се извършва от лице, което:

1. е търговец по смисъла на Търговския закон или е юридическо лице, което има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз;

2. не е в производство по несъстоятелност или в ликвидация;

3. има персонал с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

4. има управител с изискуемото образование, професионална, езикова квалификация и стаж;

5. е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 3.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Лицето по ал. 1 или негов пълномощник подава заявление по образец до министъра на туризма, към което прилага:

1. копия на документи, удостоверяващи, че лицето има право по силата на друг закон да извършва стопанска дейност - за лицата, които не са търговци, включително по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз;

2. декларация, че лицето не е в ликвидация - за лицата, които не са търговци;

3. копие на документа за собственост на центъра или от договора за наем или от друг договор, от който е видно, че на лицето са му предоставени права за ползване върху помещенията;

4. документ, удостоверяващ въвеждането на обекта в експлоатация;

5. справка за персонала - по образец;

6. документи, удостоверяващи образованието, професионалната и езиковата квалификация и стажа на лицето - управител на обекта, съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 3;

7. декларация, че лицето е осигурило подходящи помещения, обзавеждане и оборудване и условия за предоставяне на съответните услуги за заявления за сертифициране обект съгласно изискванията на наредбата по чл. 138, ал. 3;

8. изрично пълномощно в оригинал, когато заявлението се подава от пълномощник;

9. документ за платена такса за разглеждане на документите за сертифициране съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 141. (1) Заявлението и приложените към него документи се разглеждат в 14-дневен срок от датата на постъпването им.

(2) В случай на констатирана непълнота или нередовност на представените документи по ал. 1 на заявителя се дава 14-дневен срок за отстраняването им. Срокът по ал. 1 спира да тече до датата на отстраняване на непълнотата, съответно нередовността.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Ако в указания срок от получаване на уведомлението по ал. 2 заявителят не отстрани непълнотите или нередовностите, министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед отказва издаването на сертификата.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощен от него заместник-министър в срока по ал. 1 въз основа на представените документи издава сертификата или мотивирано отказва сертифицирането на обекта.

(5) Отказът по ал. 3 и 4 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 142. (1) На сертифицираните центрове се издава категорийна символика в зависимост от техния вид, включваща сертификата и табела, които се поставят на видно място в обекта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Категорийната символика по ал. 1 е унифицирана и се издава по образец, утвърден от министъра на туризма.

(3) Категорийната символика се получава лично или чрез упълномощен представител от заявителя, който при получаването ѝ прилага копие на документ за платена такса за вписване в Националния туристически регистър съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(4) Надписите за вида, наименованието и категорията на туристическите обекти по ал. 1 не трябва да въвеждат в заблуждение туриста.

(5) Сертификатът е валиден за срок 5 години, считано от датата на издаването му.

(6) Подновяване на сертификата се допуска преди изтичане на срока по ал. 5.

(7) Сертифицираните центрове, както и лицата, предоставящи услуги в тях, се вписват в предназначения за това регистър. Регистърът е публичен и е част от Националния туристически регистър.

(8) При промяна на вписаните обстоятелства в регистъра по ал. 7, които налагат издаването на нов сертификат, той се издава по заявление на вписаното лице, което се подава в 14-дневен срок от настъпване на промяната.

(9) За отразяване на промяна във вписаните обстоятелства се събира такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 143. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Сертифицираният обект и лицето, извършващо дейност в него, се заличават от регистъра и сертификатът се обезсилва със заповед на министъра на туризма или на оправомощено от него длъжностно лице при:

1. изтичане на срока;
2. по искане на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;
3. прекратяване на юридическото лице, извършващо дейност в туристическия обект;
4. откриване на производство по несъстоятелност или ликвидация на лицето, извършващо дейност в туристическия обект;
5. промяна на вида на туристическия обект;
6. системни нарушения на изискванията за съответния вид обект, посочени в наредбата по чл. 138, ал. 3;
7. неподаване в срок на заявление по чл. 142, ал. 8.

(2) След прекратяване действието на сертификата нов сертификат се издава по реда на чл. 140 и 141.

(3) Заповедта по ал. 1 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта подлежи на незабавно изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

Глава десета.

ПОДАВАНЕ НА ДОКУМЕНТИ ПО ЕЛЕКТРОНЕН ПЪТ (В СИЛА ОТ 27.09.2013 Г.)

Чл. 144. (1) Заявленията за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, за категоризиране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 и за сертифициране на туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5, заедно с приложените към тях сканирани документи, може да се подават и по електронен път.

(2) Заявленията и уведомяванията следва да са подписани с квалифициран електронен подпис от заявителя. За заявител се смята лицето, от името на което е извършено електронното изявление.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) На интернет страницата на Министерството на туризма и на интернет страницата на съответната община се публикува електронният адрес, на който могат да се изпращат заявленията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Електронното изявление се смята за получено, ако от Министерството на туризма, съответно от общината, потвърдят получаването му. Потвърждаване на получаването се извършва в срок до 5 работни дни.

Глава единадесета.

ИЗДАВАНЕ НА ДУБЛИКАТИ НА УДОСТОВЕРЕНИЯ И СЕРТИФИКАТИ

Чл. 145. (1) Дубликат на издадено удостоверение за регистрация за извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност, на удостоверение за определен вид и категория на туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 и на сертификат за туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 5 се издава при унищожаване или загубване на първоначално издаденото удостоверение или сертификат по заявление по образец, подадено от съответните титуляри на изгубените документи.

(2) Към заявлението заявителят прилага декларация за обстоятелствата по ал. 1.

(3) За издаването на дубликат се заплаща такса съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Глава дванадесета.

ЕКСКУРЗОВОДИ, ПЛАНИНСКИ ВОДАЧИ И СКИ УЧИТЕЛИ (В СИЛА ОТ 27.09.2013 Г.)

Чл. 146. (1) За упражняване на професиите "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител" е необходимо съответното лице да притежава правоспособност за извършване на дейността и да бъде вписано в съответния регистър - част от Националния туристически регистър. Ски учителите упражняват професията си само чрез ски училището, към което са наети.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 68 от 2013 г., в сила от 02.08.2013 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма съгласувано с министъра на образованието и науката и министъра на младежта и спорта определя с наредби образованието, практическата подготовка и професионалната квалификация, необходими за придобиване на правоспособност за упражняване на професиите по ал. 1.

Чл. 147. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Лицата, придобили правоспособност за упражняване на професиите по чл. 146, ал. 1, подават заявление по образец

до министъра на туризма за вписване в съответния регистър.

(2) Към заявлението по ал. 1 се прилагат:

1. документ, удостоверяващ придобитата правоспособност;
2. сертификат или друг документ, удостоверяващ владене на чужди езици, когато е приложимо;
3. декларация за свободно упражняване на професията и/или копие на договор за упражняването ѝ;
4. документ за платена такса за вписване съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

(3) Заявлението по ал. 1 заедно с приложените документи може да се подава и по електронен път по реда на чл. 144.

(4) В съответния регистър по чл. 146, ал. 1 се вписват:

1. имената и данните за контакт на екскурзОВОДА, планинския водач, ски учителя;
2. езикът, на който ще се упражнява съответната професия;
3. начинът на упражняване на професията;
4. извършените промени във вписаните обстоятелства.

(5) При промяна на вписаните по ал. 4 обстоятелства съответните лица са длъжни в 7-дневен срок от настъпването ѝ да я заявят за отразяване в регистъра.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава вписаното по ал. 1 лице от съответния регистър по чл. 146, ал. 1:

1. по искане на вписаното лице;
2. при подаване на неверни данни за вписване в регистъра;
3. при неупражняване на професията в продължение на две години.

(7) Заповедта по ал. 6, т. 2 и 3 подлежи на обжалване по реда на Административнопроцесуалния кодекс. Заповедта подлежи на предварително изпълнение. Обжалването на заповедта не спира нейното изпълнение, освен ако съдът постанови друго.

(8) Лицата, заличени на основание ал. 6, т. 3 от съответния регистър по чл. 146, ал. 1, могат да заявят ново вписване, но не по-рано от 6 месеца от датата на заличаването им.

Чл. 148. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава на вписаното в съответния регистър по чл. 146, ал. 1 лице съответна идентификационна карта.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма утвърждава образците на идентификационните карти по ал. 1 за всяка от професиите по чл. 146, ал. 1. Картите трябва да дават възможност за ясна идентификация чрез снимка и най-малко две имена на съответния екскурзовод, планински водач или ски учител, а за ски учителя - и посочване на ски училището, в което е нает.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При загуба или унищожаване на идентификационна карта министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице издава дубликат по заявление на лицето по чл. 146, ал. 1.

Чл. 149. Екскурзоводите, планинските водачи и ски учителите са длъжни при упражняване на професията да носят на видно място идентификационната си карта по чл. 148, ал. 1 по начин, който да осигурява във всеки един момент идентификацията по смисъла на чл. 148, ал. 2.

Чл. 150. Екскурзоводът, планинският водач и ски учителят носят имуществена отговорност за вредите, причинени от виновно неизпълнение на техните задължения, съгласно Закона за задълженията и договорите.

Глава тринадесета.
СКИ ПИСТИ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ, ПОДДЪРЖАНЕ И ОБЕЗОПАСЯВАНЕ.
ПРЕДОСТАВЯНИ ТУРИСТИЧЕСКИ УСЛУГИ

Чл. 151. (1) Територията на ски пистите независимо от собствеността ѝ - държавна, общинска или частна, е общодостъпна и обучение по снежни спортове на нея могат да предлагат само ски училища с правоспособни ски учители, вписани в Националния туристически регистър.

(2) За части от територията на ски пистите достъпът може да бъде ограничен само в случаите, свързани с националната сигурност и отбраната на страната, опазването на защитени територии и обекти, при опасност за здравето или живота на хората, както и в други случаи, определени със закон.

(3) Ограничението по ал. 2 е допустимо и в случаите, когато това е необходимо за обработка на ски пистите, в извънработно време на лифтовете и влековите съоръжения, както и за провеждане на състезания или други мероприятия, които с оглед естеството си налагат ограничаване на ползването на ски пистата.

(4) На ски пистите не се допуска ползването на моторни превозни средства или други средства, които не са ски или сноуборд, с изключение на такива, които се използват от лицето по чл. 157, ал. 1 за обработка на пистите, за осигуряване на реда и безопасността по пистите или в извънредна ситуация, както и такива, които се използват от лицата, ангажирани с планинско спасяване и/или медицински екипи.

Чл. 152. (1) Ползването на туристическите обекти - ски писти, и предоставянето на туристически услуги на територията им трябва да бъде обезопасено и информационно обезпечено.

(2) Видовете ски писти по ал. 1 са:

1. за алпийски ски и сноуборд - обособен, сигнализиран и обезопасен наклонен планински терен за състезателно или любителско каране на ски и сноуборд;
2. за ски бягане - обособено, обезопасено и сигнализирано планинско трасе за практикуване на състезателно ски бягане на дистанции или любителско ски бягане;
3. детски ски зони;
4. снежни паркове.

Чл. 153. (1) Ски пистите могат да бъдат самостоятелни или организирани в ски зона с определени граници, която да обхваща ски писти с различна сложност и предназначение, връзките между тях, трасета и въжени линии за превоз на хора.

(2) Ски пътищата и маршрутите, представляващи връзка между ски пистите и участъци за придвижване на туристите, трябва да са обезопасени и информационно обезпечени.

Чл. 154. (1) Изискванията за обезопасеност и информационна обезпеченост по чл. 152, ал. 1 и чл. 153, ал. 2 са:

1. определяне степента на сложност на ски пистата според характера и профила на

терена, която да е оповестена по подходящ начин на туристите:

- а) зелена - за начинаещи;
- б) синя - лека писта;
- в) червена - средна писта;
- г) черна - трудна писта;

2. поставяне на видно място на територията на ски пистата, както и в местата за настаняване, разположени в непосредствена близост до съответната писта, на задължителни правила за безопасно поведение на туристите скиори, определени с наредбата по чл. 159;

3. предотвратяване ползването на ски пистата едновременно за ски, шейни, туристи и други, както и за излитане и кацане на делтапланеристи и парапланеристи от необособени за целта места;

4. предотвратяване движението на превозни средства по пистите през времето, когато те са отворени, с изключение на превозните средства за поддържане на пистата и спасителни акции, при наличие на необходимата сигнализация;

5. поддържане на територията на ски пистата;

6. поддържане на интернет страница с информация за курорта, за ски пистите (описание, дължина, сложност, обслужване), за съоръженията (вид, дестинация и дължина), за услугите и атракциите и друга информация;

7. поставяне на информационни и предупредителни знаци и сигнали и указателни табели на територията на ски пистата съгласно изискванията на наредбата по чл. 159.

(2) Кметът на съответната община или съвместно кметовете на съответните общини, на чиято територия е планинският курорт, със заповед утвърждават правила за осигуряване спазването на обществения ред на територията на ски пистите - част от съответния курорт, и осигуряват контрол по спазването им.

(3) Контролът по ал. 2 се извършва и от ски патрул.

Чл. 155. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма създава със заповед Комисия за определяне вида на ски пистите съгласно чл. 156, ал. 1, т. 1 и тяхната безопасност, наричана по-нататък "комисията".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Дейността и организацията на работа на комисията се уреждат с правилник, издаден от министъра на туризма.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Със заповедта по ал. 1 се определя съставът на комисията, в която се включват представители на Министерството на туризма, на Българската федерация "Ски" и на Националното професионално сдружение на ски учителите и ски училищата.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) По преценка на министъра на туризма в състава на комисията може да бъдат включени и други експерти в областта на снежните спортове.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Комисията извършва проверки за определяне вида на ски пистите и тяхната безопасност след постъпило искане до министъра на туризма от собственика или от лицето, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение.

Чл. 156. Поддръжката на територията на ски писта по чл. 154, ал. 1, т. 5 включва извършване на следните дейности през летния, съответно зимния сезон:

1. рекултивация на терена: затревяване на оголени участъци, косене, почистване от храстовидна растителност, отстраняване на камъни, скални парчета, дънери, дупки и други

неравности, причинени от порои и ерозия, отводняване, дрениране, изграждане на укрепителни шарпи;

2. снегоутъпкване, създаване на изкуствен сняг, поставяне на постоянни и временни ограждения, обезопасявания.

Чл. 157. (1) Собственикът или лицето, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение - влек и/или лифт (кабинков или седалков), предоставя услугата ползване на въжени линии и е длъжно да изпълнява или да осигури изпълнението на изискванията на чл. 154.

(2) На територията на ски зона може да се предоставят следните допълнителни туристически услуги:

1. обучение по снежни спортове (ски училище);
2. наем на специализирана ски и сноуборд екипировка;
3. сервизно обслужване на екипировка;
4. занимания за деца в обособена детска ски зона и/или снежен парк.

(3) Заниманията за деца по ал. 2, т. 4 и използването на ски пистите и съоръженията към тях от деца се организират при спазване изискванията на наредбата по чл. 79, ал. 5.

Чл. 158. (1) На територията на ски пистите следва да бъде подсигурано извършването на спасителни дейности.

(2) В цената на картата за ползване на съоръжението може да се включи и планинска застраховка.

Чл. 159. Министерският съвет приема наредба за обезопасяването и информационната обезпеченост на ски пистите в Република България, както и за определяне правилата за безопасност върху територията на ски пистите и ски зоните и за организацията на работата на ски патрулите.

Глава четиринадесета. **ПЛАЖОВЕ. ВИДОВЕ. ПОЛЗВАНЕ И ОБЕЗОПАСЯВАНЕ**

Чл. 160. (1) Ползването на туристическите обекти - плажове, и предоставянето на туристически услуги на територията им следва да бъде обезопасено, информационно осигурено и при спазване на съответните здравни изисквания.

(2) Плажовете по ал. 1 са:

1. плажове към естествени водни обекти: морски, речни и езерни;
2. плажове към изкуствени водни обекти: язовирни и към плувни басейни.

(3) Собствениците или лицата, на които са предоставени права за ползване върху плажове, са длъжни да осигурят обезопасяването на плажа, информационната обезпеченост и спазването на здравните изисквания съгласно норми, предвидени в наредбата по чл. 78а, ал. 2 от Закона за здравето.

Чл. 161. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

Чл. 162. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

Чл. 163. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

Чл. 164. Министерският съвет приема наредба за правилна и безопасна техническа експлоатация и поддръжка на елементите за вграждане, филтрацията и помпите към плувните басейни - самостоятелни или прилежащи към места за настаняване.

Глава петнадесета. **ЕДИННА СИСТЕМА ЗА ТУРИСТИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ**

Чл. 165. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министерът на туризма и председателят на Националния статистически институт разработват и поддържат Единна система за туристическа информация, която включва Националния туристически регистър, туристическа информация и статистически данни за туризма в съответствие с изискванията на статистическата служба на Европейския съюз - ЕВРОСТАТ, и на Световната организация по туризъм.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министерският съвет приема наредба за организацията на Единната система за туристическа информация по предложение на министъра на туризма и председателя на Националния статистически институт.

Чл. 166. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) В Министерството на туризма се води и поддържа Национален туристически регистър, който съдържа информация за:

1. вписаните туроператори и туристически агенти:

а) номера на удостоверението за регистрация, съответно на документа, удостоверяващ правото да се извършва такава дейност;

б) вида на туристическите дейности;

в) фирмата, седалището и адреса на управление на вписаното лице;

г) адреса на офисите за упражняване на дейността, телефона, факса, електронната поща, интернет страницата;

д) електронния адрес на интернет страницата за извършване на дейността по електронен път;

е) адреса за кореспонденция на територията на страната с всички държавни институции, както и телефона, факса, адреса на електронна поща;

ж) единния идентификационен код, данъчния или регистрационния код или друга идентификация, използвана в съответната държава - членка на Европейския съюз;

з) имената на лицето/лицата с право да управляват и/или представляват вписаното лице;

и) имената на лицето с функции по управление на туроператорската и/или туристическата агентска дейност;

к) (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) номера на заповедта на министъра на туризма или на оправомощено от него длъжностно лице за регистрация, за прекратяване или за заличаване на регистрацията;

л) номера и датата на сключения застрахователен договор по чл. 98, ал. 1, име на застрахователя, срок на валидност на застраховката и застрахователната сума;

м) приложените принудителни административни мерки и санкции по този закон;

н) номера на издания дубликат на удостоверението за регистрация;

2. категоризираните места за настаняване и прилежащите към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелните заведения за хранене и развлечения, туристическите хижи, туристическите учебни центрове, туристическите спални и прилежащите към тях заведения за хранене и лицата, които извършват дейност в тях:

а) номера на удостоверението;

б) вида на обекта;

в) наименованието на обекта;

г) адреса на обекта, телефона, факса;

д) категорията на обекта;

е) капацитета на обекта - брой стаи/апартаменти/студиа и брой легла; съответно: брой места на открито и на закрито;

ж) фирмата/името и седалището/постоянния адрес на собственика на обекта;

з) единния идентификационен код, данъчния или регистрационния код или друга идентификация, използвана в съответната държава - членка на Европейския съюз, на собственика на обекта;

и) наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код, данъчния или регистрационния код или друга идентификация, използвана в съответната държава - членка на Европейския съюз, на лицето, извършващо хотелиерство или ресторантьорство в обекта, телефона, факса, адреса на електронната поща;

к) датата, от която лицето извършва дейността в обекта; срока на валидност на категорията;

л) датата на спиране действието на удостоверението за категория и срока, за който се спира;

м) входящия номер на заявлението за определяне на категория;

н) номера и датата на заповедта на категоризиращия орган за определяне на категорията, за отказ, за понижаване или прекратяване на категорията;

о) приложените принудителни административни мерки и санкции по този закон;

п) издания дубликат на удостоверението за категория;

3. организациите за управление на туристическите райони:

а) наименованието, седалището и адреса на организацията, телефона, факса, електронната поща, интернет страницата;

б) предмета на дейност;

в) имената, телефона, факса и адреса на електронната поща на лицата, представляващи организацията;

г) (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) номера на заповедта на министъра на туризма за вписване на организацията в регистъра;

4. туристическите сдружения:

а) наименованието, седалището и адреса на сдружението, телефона, факса, адреса на електронната поща, интернет страницата;

б) вида на сдружението;

в) съд, номера на делото, партидата, регистъра, том и страница по съдебната регистрация на сдружението, единния идентификационен код, регистрационния номер в регистъра към Министерството на правосъдието, ако сдружението извършва дейност в обществена полза;

г) имената, телефона, факса и адреса на електронната поща на лицата, представляващи сдружението;

д) вида и поименния състав на управителния орган;

е) броя на членуващите в сдружението организации и лица;

5. туристическите информационни центрове:

а) правно-организационната форма;
б) местонахождението на туристическия информационен център;
в) имената на лицето, управляващо туристическия информационен център;
г) телефона, факса и адреса на електронната поща на туристическия информационен център;

д) предлагани допълнителни туристически услуги;
б. сертифицираните балнеолечебни (медикъл СПА), СПА, уелнес и таласотерапевтични центрове:

а) номера на сертификата;
б) срока на сертификата;
в) вида на обекта;
г) наименованието на обекта;
д) адреса, телефона, факса и адреса на електронната поща на обекта;
е) наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код, съответно - името и постоянния адрес на собственика на обекта, телефона, факса, адреса на електронната поща;

ж) наименованието, седалището и адреса на управление, единния идентификационен код, съответно - името и постоянния адрес на лицето, на което са предоставени права за ползване върху обекта, телефона, факса, адреса на електронната поща;

з) входящия номер на заявлението за получаване на сертификат;
и) (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) номера на заповедта на министъра на туризма за издаване на сертификат, за отказ или за заличаване на сертификата;

к) наложените санкции по този закон;

л) издаден дубликат на сертификата;

7. правоспособните екскурзоводи, включени в списък, съдържащ име, данни за контакт - адрес, телефон, адрес на електронна поща на съответния екскурзовод, езици, на които ще практикува професията си, начин на упражняване, номер на идентификационната му карта и заповед за заличаване;

8. правоспособните планински водачи, включени в списък, съдържащ име, данни за контакт - адрес, телефон, адрес на електронна поща на съответния планински водач, начин на упражняване на професията, номер на идентификационната му карта и заповед за заличаване;

9. правоспособните ски учители, включени в списък, съдържащ име, данни за контакт - адрес, телефон, адрес на електронна поща на съответния ски учител, ски училището, чрез което ще упражнява професията си, номер на идентификационната му карта и заповед за заличаване.

(2) В Националния туристически регистър в отделен раздел се вписват лицата, подали заявления за регистрация, категоризация и за сертификация, и се описват броят и видът на приложените документи. Вписването се извършва по реда на подаване на заявленията и се отбелязва движението на преписката за вписване в регистъра и за издаване на удостоверение/сертификат.

(3) В Националния туристически регистър се водят всички изменения на вписаните обстоятелства.

(4) Вписването в Националния туристически регистър се извършва при спазване изискванията на Закона за защита на личните данни.

Чл. 167. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Кметовете на общини се задължават да водят регистър по реда на наредбата по чл. 165, ал. 2 на всички категоризирани от тях на територията на общината туристически обекти и да предоставят информация относно вписванията по този регистър в Министерството на туризма в 30-дневен срок от датата на

заповедта за определената категория на туристическия обект.

(2) Регистрите по ал. 1 са неразделна част от Националния туристически регистър.

Чл. 168. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Вписванията в регистрите по чл. 166, ал. 1 и чл. 167 се правят от министъра на туризма или от оправомощено от него длъжностно лице, съответно от кмета на общината или от оправомощено от него длъжностно лице служебно.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При промяна на вписаните обстоятелства в регистрите по ал. 1 вписаното лице подава заявление по образец до министъра на туризма, съответно до кмета на общината, за отразяване на промяната в съответните законови срокове от настъпването ѝ.

(3) Към заявлението по ал. 2 се прилагат документи, удостоверяващи настъпилата промяна, и документ за платена такса за вписване на настъпили промени в обстоятелствата съгласно тарифата по чл. 69, ал. 3.

Чл. 169. (1) При промяна на собствеността върху категоризирани места за настаняване и прилежащи към тях заведения за хранене и развлечения, самостоятелни заведения за хранене и развлечения, туристически хижи и прилежащите към тях заведения за хранене или при промяна на собствеността върху сертифицирани обекти лицето, придобило собствеността, подава заявление по образец и изискуемите документи до съответния категоризиращ или сертифициращ орган за отразяване на променените обстоятелства в съответните регистри.

(2) При промяна на лицето, извършващо дейност в категоризирани и сертифицирани туристически обекти по ал. 1, лицето, което ще извършва дейност, подава заявление по образец и изискуемите документи до съответния категоризиращ или сертифициращ орган за отразяване на променените обстоятелства в съответните регистри.

(3) В случаите по ал. 1 и 2 определената категория на туристическия обект, съответно издаденият сертификат, се запазва.

Чл. 170. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице изисква оперативна статистическа информация за аналитични и прогнозни цели в туризма от лицата, регистрирани за извършване на туристически дейности, от лицата, упражняващи дейност в категоризирани туристически обекти, от държавните и общинските органи и туристическите сдружения, която те са длъжни да предоставят.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При поискване от страна на лицата по ал. 1 министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице е длъжно да им предостави аналитична туристическа информация.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министерството на вътрешните работи предоставя ежемесечно на Министерството на туризма гранична статистика за влизанията на чуждестранни граждани в Република България и за пътуванията на български граждани с цел туризъм в чужбина.

(4) Събирането на статистическата информация от страна на Главна дирекция "Гранична полиция" се извършва по служебен път, без да се изисква от преминаващите българската граница лица да попълват други документи или формуляри освен тези, свързани с митническия контрол.

Глава шестнадесета. КОНТРОЛ

Чл. 171. (1) Контролът по спазването на закона и по издадените въз основа на него нормативни актове се осъществява от:

1. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) министъра на туризма;
2. Комисията за защита на потребителите;
3. областните управители;
4. кметовете на общини;
5. председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или оправомощено от него длъжностно лице.

(2) Органите по ал. 1, т. 1, 2 и 4 са длъжни да координират дейността си по този закон с контролни органи по други закони.

Чл. 172. (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.) Длъжностни лица, оправомощени от органите по чл. 171, ал. 1, т. 1, 2, 4 и 5, имат право:

1. да извършват проверки на място и по документи;
2. на свободен достъп в подлежащите на контрол туристически обекти;
3. да изискват документи, данни, сведения, справки и други носители на информация от контролираните лица, като не разгласяват информацията, представляваща служебна или търговска тайна, станала им известна при или по повод изпълнение на служебните им задължения;
4. да дават задължителни предписания за отстраняване на несъответствията и нарушенията по закона и на издадените въз основа на него нормативни актове;
5. да привличат експерти в съответната област, когато за проверката се изискват специални знания или умения.

Чл. 173. (1) Длъжностни лица, оправомощени от председателя на Комисията за защита на потребителите, имат право:

1. на достъп до всички документи, свързани пряко или косвено с нарушение на този закон или на законодателството на държавите - членки на Европейския съюз, въвеждащо изискванията на Директива на Съвета 90/314/ЕИО за туристическите пътувания с обща цена, независимо от формата на документа;
2. да разпоредят на всяко лице да предостави сведения за нарушения по т. 1, които са му известни.

(2) Комисията за защита на потребителите има право да:

1. разпорежи писмено на нарушителя да преустанови нарушението по ал. 1, т. 1;
2. изиска от нарушителя да декларира, че ще преустанови нарушението по ал. 1, т. 1 и ако е необходимо, да го задължи да направи декларацията обществено достояние;
3. разпорежи прекратяване или забрана на всяко нарушение по ал. 1, т. 1 и ако е необходимо, да направи разпореждането за прекратяване или забраната на нарушението обществено достояние.

Чл. 174. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) По време на извършването на контрола, свързан с определянето на категория на туристически обект, длъжностни лица,

оправомощени от министъра на туризма и от кметовете на общини, съставят констативни протоколи. В протоколите се отразяват констатираните факти и обстоятелства и се дават задължителни предписания с посочване на срок за отстраняването им.

Чл. 175. (1) (Изм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г., изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) При констатирани нарушения на изискванията на закона и на наредбите, приети и издадени по прилагането му, длъжностни лица, оправомощени от министъра на туризма, от председателя на Комисията за защита на потребителите, от кметовете на общини, съставят актове за установяване на извършено нарушение по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) За налагане на административни наказания министърът на туризма, председателят на Комисията за защита на потребителите, областните управители, кметовете на общини и председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор издават наказателни постановления по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Чл. 176. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Министърът туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед:

1. понижава категорията на категоризираните от него туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 в случаите на неизпълнение на изискванията на чл. 114, т. 2 по предложение на Комисията за защита на потребителите; към предложението се прилага цялата административна преписка по установяване на съответното административно нарушение;

2. спира дейността на туроператор при неизпълнение на задължението по чл. 105 до обезщетяване на всички потребители.

Чл. 177. (1) Комисията за защита на потребителите извършва последващ контрол за спазване изискванията на закона с изключение на чл. 168, ал. 2 и чл. 169, ал. 2:

1. на туроператорите и туристическите агенти;

2. за категоризация на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3;

3. за сертифициране на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5;

4. на лицата собственици или с предоставени права за ползване върху прилежащото към ски писта съоръжение;

5. на екскурзоводи, планински водачи и ски учители.

(2) Председателят на Комисията за защита на потребителите или оправомощени от него длъжностни лица в резултат на контрола по ал. 1:

1. прилага принудителна административна мярка "временно затваряне на туристически обект" по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 и 7 при:

а) извършване на туроператорска и/или туристическа агентска дейност без удостоверение за регистрация;

б) неключване на застрахователен договор "Отговорност на туроператора" от страна на туроператора;

в) предоставяне на туристически услуги в некатегоризиран туристически обект и в обект със спряна категория - в случаите по чл. 136;

г) предоставяне на туристически услуги в несертифициран туристически обект;

д) повторен отказ на достъп до проверявания туристически обект от лицето, извършващо дейността в обекта, или повторен отказ за предоставяне на изисканите за проверката документи;

2. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) уведомява министъра на туризма в

случаите на системни нарушения на изискванията по този закон и на наредбите по прилагането му от страна на туроператори и туристически агенти;

3. уведомява категоризиращия орган в случаите по чл. 137, ал. 1, т. 7 - 10 за категоризираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3, както и при прилагане на принудителната мярка по ал. 1, т. 1;

4. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) уведомява министъра на туризма в случаите на системни нарушения на изискванията, посочени в наредбата по чл. 138, ал. 3, за сертифицираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5;

5. уведомява категоризиращия орган в случаите на нарушения на изискванията на чл. 114, т. 2 за категоризираните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3;

6. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) уведомява министъра на туризма в случаите на неизпълнение на задълженията по закона и наредбите по чл. 146, ал. 2 от страна на екскурзоводи, планински водачи и ски учители;

7. може да изисква сведения, документи и съдействие от други компетентни държавни органи и лица.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2, т. 1 се прилага до отстраняване на констатираното нарушение.

(4) Председателят на Комисията за защита на потребителите в 7-дневен срок уведомява категоризиращия орган за приложената принудителна административна мярка по ал. 2, т. 1 за вписването ѝ в съответния туристически регистър.

(5) Комисията за защита на потребителите контролира изпълнението на задълженията на туроператорите и туристическите агенти по:

1. Регламент (ЕО) № 1107/2006 в качеството ѝ на национален орган, отговарящ за изпълнението му;

2. Регламент (ЕС) № 181/2011.

Чл. 178. (Отм. - ДВ, бр. 40 от 2014 г.)

Чл. 179. (1) Кметовете на общините извършват контрол за спазване изискванията на закона:

1. за категоризация на туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2;

2. за категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2;

3. по чл. 116, ал. 1 и 3 за всички места за настаняване на територията на общината;

4. за спазване на правилата по чл. 154, ал. 2.

(2) Кметовете на общини в резултат на контрола по ал. 1:

1. налагат глоби и имуществени санкции;

2. прекратяват категорията на категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2 в случаите по чл. 137, ал. 1;

3. понижават категорията на категоризираните от тях туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 и 2 в случаите на неизпълнение на изискванията на чл. 114, т. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) уведомяват министъра на туризма в случаите на неизпълнение на задълженията по чл. 116, ал. 1 и 3 за категоризираните от него туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3;

5. могат да изискват сведения, документи и съдействие от други компетентни държавни органи и лица;

6. уведомяват председателя на Комисията за защита на потребителите в случаите на констатирани нарушения в туристическите обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 за осъществяване на

туристическа дейност в некатегоризиран туристически обект за прилагане на принудителната административна мярка "временно затваряне на туристически обект".

Чл. 180. (1) Председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор извършва контрол за спазване изискванията на наредбата по чл. 164.

(2) В резултат на контрола по ал. 1 председателят на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор налага глоби и имуществени санкции и прилага принудителна административна мярка "временно затваряне на туристически обект" в случаите, когато нарушението застрашава живота и сигурността на потребителите.

(3) Принудителната административна мярка по ал. 2 се прилага до отстраняване на констатираното нарушение.

Чл. 181. Актовете за прилагане на принудителните административни мерки се издават, обжалват и изпълняват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Глава седемнадесета. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 182. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Който извършва туроператорска и/или туристическа агентска дейност без удостоверение за регистрация или в случаите по чл. 65, без да уведоми предварително министъра на туризма, се наказва с глоба в размер 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 15 000 лв., а имуществената санкция е в размер 30 000 лв.

(3) Ако в резултат на нарушението по ал. 1 е причинена средна или тежка телесна повреда на потребителите на предоставените услуги или е настъпила смърт, установена с влязло в сила решение или присъда на компетентния съд, освен наказанието, съответно имуществената санкция по ал. 1 и 2, на виновните лица се налага забрана за упражняване на дейност по този закон за срок две години.

(4) Наказанието, съответно имуществената санкция по ал. 1, се налага и на лицето, което при организиране на групово или индивидуално туристическо пътуване фактурира с отделни фактури предоставените туристически услуги, посочени в § 1, т. 70 от допълнителната разпоредба, които обхващат непрекъснат период от време, или предоставените допълнителни туристически услуги в комбинация с пътуване и нощувка.

Чл. 183. (1) На туроператор или туристически агент, който извършва туристическа дейност в помещение, което не отговаря на изискванията по този закон, се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

(2) За повторно нарушение имуществената санкция е в размер 1000 лв.

(3) Не е налице нарушение по ал. 1, в случай че лицето е получило удостоверение за регистрация за извършване на съответната дейност само по електронен път.

Чл. 184. (1) В случай че се извършва туроператорска дейност от лице с функции за

управление на дейността, което не отговаря на изискванията на този закон за образование, стаж и езикова квалификация, на туроператора се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

(2) За повторно нарушение имуществената санкция е в размер 1000 лв.

Чл. 185. На туроператор или туристически агент, който не постави удостоверението си за регистрация на видно място в туристическия обект, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

Чл. 186. (1) На туроператор или туристически агент, който при осъществяване на своята дейност сключи договор с нерегистриран по този закон туроператор или туристически агент, с лице, извършващо туристическа дейност в некатегоризиран или несертифициран туристически обект, с нелицензиран превозвач или застраховател, с екскурзоводи, планински водачи и ски учители, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, имуществената санкция е в размер от 5000 лв.

Чл. 187. На туроператор, който не издаде или не предостави туристически ваучер на туриста, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 2000 лв.

Чл. 188. На туристически агент, който не предостави туристически ваучер на туриста, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 189. На туристически агент, който издаде собствен туристически ваучер, се налага имуществена санкция в размер 5000 лв.

Чл. 190. На туроператор, който издаде или предостави туристически ваучер, несъдържащ всички задължителни реквизити, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 191. На туристически агент, който не издаде или не предостави резервационна бланка на туриста, се налага имуществена санкция в размер от 250 до 500 лв.

Чл. 192. На туристически агент, който издаде или предостави резервационна бланка, несъдържаща всички задължителни реквизити, се налага имуществена санкция в размер от 100 до 300 лв.

Чл. 193. На туроператор или туристически агент, който извършва дейност в помещение, където се извършват и други дейности, несвързани с предлагането на основни и допълнителни туристически услуги, се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

Чл. 194. На туроператор или туристически агент, който не предостави на потребителя информацията по чл. 80, ал. 1 или 4, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 195. На туроператор, който промени условията на предоставената на потребителя информация в нарушение на разпоредбата на чл. 80, ал. 3, се налага имуществена санкция от 500 до 1000 лв.

Чл. 196. (1) На туроператор или туристически агент, който не предостави в писмена форма на потребителя всички условия на договора преди неговото сключване, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(2) Имуствената санкция по ал. 1 не се налага в случаите по чл. 81, ал. 3.

Чл. 197. (1) На туроператор, който не сключи договор по чл. 82, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

(2) На туроператор, който сключи договор по чл. 82, ал. 1, чието съдържание не съдържа реквизитите по чл. 82, ал. 3, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(3) На туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 82, ал. 10, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 198. На туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 83, се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 199. На туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 84, се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 200. На туроператор или туристически агент, който не предостави на потребителя в писмена форма след сключването на договора, но не по-късно от 7 работни дни преди началото на пътуването, информацията по чл. 86, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

Чл. 201. На туроператор или туристически агент, който наруши разпоредбата на чл. 87, се налага имуществена санкция в размер 500 лв.

Чл. 202. На туроператор, който наруши разпоредбата на чл. 88, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 203. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) На туроператор, който не представи на министъра на туризма копие на договора за застраховка по чл. 97, ал. 1 в сроковете по чл. 100, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

Чл. 204. (1) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) На туроператор, който не уведоми писмено застрахователя с копие до министъра на туризма при настъпване или узнаване на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) На туроператор, който при настъпване или узнаване на обстоятелства, които биха могли да доведат до настъпване на застрахователното събитие, не предостави на застрахователя с копие до министъра на туризма писмена информация за контрагентите и доставчиците си или не му оказва необходимото съдействие, се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.

Чл. 205. (1) (Предишен текст на чл. 205 - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Налага се имуществена санкция в размер от 2000 до 10 000 лв. на:

1. туроператор или туристически агент, който не изпълни задълженията си по чл. 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

2. туроператор или туристически агент, който не изготви правила за безопасност и ограничения и с това наруши разпоредбата на чл. 4, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

3. туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението си по чл. 4, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

4. туроператор или туристически агент, който не представи информация за нужда от оказване на помощ на лице с увреждане или с намалена подвижност на летищен оператор съгласно чл. 6 от Регламент (ЕО) № 1107/2006;

5. туроператор или туристически агент, който не изпълни задълженията си по чл. 5, чл. 9, чл. 10, параграфи 2 и 5, чл. 11, параграфи 3 и 5, чл. 14, параграфи 3 и 4 и чл. 15 от Регламент (ЕС) № 181/2011;

6. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 7 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

7. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни задължението си по чл. 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

8. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не осигури възможност на лице с увреждания или лице с намалена подвижност да упражни правото си на избор по чл. 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на задължението, да извърши това;

9. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който поиска заплащане за превоза на лицето, което придружава лице с увреждания или лице с намалена подвижност, и по този начин наруши разпоредбата на чл. 8, параграф 4, изречение второ от Регламент (ЕС) № 1177/2010, или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на свои задължения по Регламента, да извърши това;

10. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни или не изпълни в установения срок някое от задълженията си по чл. 8, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни или да не го изпълни в установения срок;

11. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор, който не изпълни задължението си по чл. 9, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

12. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 9, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне

лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни;

13. (нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) туроператор или туристически агент, който не изпълни някое от задълженията си по чл. 12, параграф 1 или 2 от Регламент (ЕС) № 1177/2010 или допусне лицето, на което е поверил изпълнението на това задължение, да не го изпълни.

(2) (Нова - ДВ, бр. 109 от 2013 г.) Глоба, съответно имуществена санкция в размера по ал. 1 се налага на лицето, на което туроператорът или туристическият агент е поверил изпълнението на някое от задълженията си по чл. 7, чл. 8, параграфи 2, 3, 4, изречение второ, и параграф 5, чл. 9, параграфи 3 и 4 и чл. 12, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1177/2010.

Чл. 206. (1) Който предоставя туристически услуги в некатегоризиран туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3, се наказва с глоба в размер от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 8000 лв., а имуществената санкция - от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 207. (1) Който предоставя туристически услуги в място за настаняване с временно спрено действие на удостоверението за категория по чл. 136, ал. 1, се наказва с глоба от 500 до 5000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция от 1000 до 10 000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер от 5000 до 8000 лв., а имуществената санкция - от 10 000 до 15 000 лв.

Чл. 208. Хотелиер или ресторантьор, който в категоризиран туристически обект предоставя туристически услуги, които не съответстват на изискванията за определената категория, се наказва с глоба в размер от 200 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 209. Който в категоризиран туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1 - 3 не постави информацията по чл. 114, т. 3 или я постави не в указания вид, се наказва с глоба в размер от 100 до 500 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

Чл. 210. Хотелиер, който не изпълнява задълженията си по чл. 115 или ги изпълнява не по указания начин, се наказва с глоба в размер от 200 до 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 211. На ресторантьор, който не изпълнява задълженията си по чл. 117 или ги изпълнява не по указания начин, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 212. На хотелиер или ресторантьор, който сключи договор с нерегистриран туроператор или туристически агент, с хотелиер или ресторантьор, който няма право да извършва съответната туристическа дейност или с нелицензиран превозвач, се наказва с глоба в размер 500

лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 213. (1) Хотелиер, който не води регистър на настанените туристи и за броя на реализираните от тях нощувки по чл. 116, ал. 1, се наказва с глоба в размер 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 5000 лв.

(2) Ако регистърът по ал. 1 се води не по указания начин съгласно разпоредбата на чл. 116, ал. 2, лицето по ал. 1 се наказва с глоба в размер 500 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер до 3000 лв.

(3) Хотелиер, който не подава ежемесечната справка-декларация по чл. 116, ал. 3 в съответната община, се наказва с глоба в размер 500 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер 3000 лв.

Чл. 214. Който не постави временното удостоверение за открита процедура по категоризиране или категорийната символика за туристическия обект по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 на видно място в, съответно на територията на обекта, се наказва с глоба в размер от 500 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 215. На лице, което предоставя туристически услуги в туристически обект по чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3 в нарушение на изискванията на чл. 4, се налага глоба в размер от 100 до 500 лв. или имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

Чл. 216. (1) На лице, което извършва дейност в несертифицирани обекти по чл. 3, ал. 2, т. 5, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, имуществената санкция е в двоен размер.

Чл. 217. На лице, което не постави сертификата за туристическия обект по чл. 3, ал. 2, т. 5 на видно място в обекта, се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 218. Който не изпълни задължението си за заявяване на настъпила промяна във вписаните в Националния туристически регистър обстоятелства, се наказва с глоба в размер от 100 до 300 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 200 до 500 лв.

Чл. 219. (1) На лицата, упражняващи професията "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител", без да са вписани в Националния туристически регистър съгласно изискванията на този закон, се налага глоба в размер 1000 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 3000 лв.

Чл. 220. (1) На лицата, упражняващи професията "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител", без да носят съответната идентификационна карта, се налага глоба в размер 500 лв.

(2) Когато нарушението по ал. 1 е извършено повторно, глобата е в размер 1000 лв.

Чл. 221. При недопускане на длъжностно лице от контролните органи в подлежащите на контрол обекти или при непредоставяне на контролните органи на изискани документи или информация съответното лице, извършващо дейност в обекта, се наказва с глоба от 500 до 2000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 1000 до 5000 лв.

Чл. 222. На собственик или лице, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение, което не изпълнява задълженията по чл. 154, ал. 1, се налага имуществена санкция в размер от 1500 до 5000 лв.

Чл. 223. На собственик или на лице, на което са предоставени права за ползване върху прилежащото към ски пистата съоръжение, за нарушения на наредбата по чл. 159 се налага имуществена санкция в размер от 3000 до 5000 лв.

Чл. 224. Който след прилагане на принудителни административни мерки "временно затваряне на туристически обект" или "забрана за ползването на плажа" продължава да извършва съответната туристическа дейност в обекта, се наказва с глоба от 5000 до 10 000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица се налага имуществена санкция в размер от 10 000 до 30 000 лв.

Чл. 225. (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) За неизпълнение на задълженията за предоставяне на информация в Министерството на туризма по Единната система за туристическа информация се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 226. За неизпълнение на задълженията по чл. 3, ал. 4 се налага глоба от 100 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 200 до 2000 лв.

Чл. 227. (1) Който не изпълни предписание на компетентните органи по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 250 до 500 лв., а при повторно извършване на същото нарушение - с глоба от 500 до 1500 лв.

(2) За нарушение по ал. 1, извършено от юридическо лице или едноличен търговец, се налага имуществена санкция в размер от 500 до 1500 лв., а при повторно нарушение - от 1500 до 3000 лв.

Чл. 228. (1) За нарушения на правилата по чл. 154, ал. 2 на виновните лица се налага

глоба от 100 до 300 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 1000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, съответно имуществена санкция, в двоен размер.

Чл. 229. (1) На физическите лица, едноличните търговци и юридическите лица за нарушения на наредбите по прилагането на закона, за които не са предвидени санкции по тази глава, се налага глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 200 до 1000 лв.

(2) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 се налага глоба, съответно имуществена санкция, в размер от 1000 до 3000 лв.

Чл. 230. (1) Длъжностно лице, което не изпълни задължение по този закон, се наказва с глоба от 500 до 1000 лв.

(2) За повторно нарушение по ал. 1 глобата е в двоен размер.

Чл. 231. (1) За неизпълнение на разпореждане по чл. 173, ал. 1, т. 2 и ал. 2 на виновните лица се налага глоба от 250 до 1000 лв., а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в размер от 500 до 2000 лв.

(2) При повторно нарушение по ал. 1 на виновните лица се налага глоба, а на едноличните търговци и юридическите лица - имуществена санкция в двоен размер.

Чл. 232. (1) Актовете за установяване на административните нарушения се съставят от длъжностни лица, определени от министъра на туризма, от председателя на Комисията за защита на потребителите, от председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор или от длъжностни лица от общинската администрация, определени от кмета на съответната община.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 9 от 2015 г., в сила от 03.02.2015 г.) Наказателните постановления се издават от министъра на туризма, председателя на Комисията за защита на потребителите, председателя на Държавната агенция за метрологичен и технически надзор, областния управител и кмета на общината или от оправомощени от тях длъжностни лица.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

(4) Актове за установяване на административни нарушения и наказателни постановления по смисъла на Закона за административните нарушения и наказания, както и индивидуални административни актове по смисъла на Административнопроцесуалния кодекс може да се връчват на всяко физическо лице, което се намира в туристическия обект и което е в граждански или трудови правоотношения с лицето, срещу което са издадени.

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на този закон:

1. "Турист" е посетител, чийто престой е най-малко 24 часа, като по този начин прекарва

поне една нощ в посетената дестинация и целта на посещението е туризъм, отдых, спорт, лечебни процедури, бизнес, посещения на роднини и приятели, поклонничество, участие в културно, конгресно, конферентно или друго събитие. Не са туристи:

- а) хора, пътуващи по политически причини, бежанци;
- б) хора, пътуващи по политически/професионални причини - мигранти, членове на въоръжените сили, дипломати, персонал от посолствата;
- в) хора, пътуващи по политически/професионални причини - погранични работници, сезонни работници, куриери;
- г) хора, изпратени в чужбина от своята компания или от своето правителство като място на работа;
- д) транзитно преминаващи хора и перманентни имигранти.

2. "Екскурзиант" е посетител, чийто престой е под 24 часа. Екскурзианти са еднократните посетители, круизните посетители и екипажите на превозни средства, но без транзитно преминаващите пътници.

3. "Вътрешен туризъм" са пътувания в рамките на страната на лица, които са постоянно пребиваващи в нея.

4. "Входящ туризъм" са пътувания в страната, извършвани от лица, които не са постоянно пребиваващи в нея.

5. "Изходящ туризъм" са пътувания на лица, постоянно пребиваващи в страната, извън нея.

6. "Устойчив туризъм" е всяка форма на развитие, устройство или туристическа дейност, която съхранява и опазва дългосрочно природните, културните и социалните ресурси и допринася по положителен и балансиран начин за икономическото развитие и благоденствието на хората, които живеят, работят или пребивават в тези територии.

7. "Местно туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитие и реклама на туризма на територията на една община и обединява лица, извършващи туристическа дейност или предоставящи допълнителни туристически услуги, както и други лица, желаещи да допринесат за развитието на туризма на съответната територия.

8. "Регионално туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитие на туризма на територията на две и повече съседни общини и обединява местни туристически сдружения, както и други организации, желаещи да допринесат за развитието на туризма на съответната територия.

9. "Браншово туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитие на туризма на национално ниво и обединява лица, извършващи определена туристическа дейност.

10. "Продуктово туристическо сдружение" е сдружение, което се създава за развитието на определен вид/видове туризъм на национално ниво и обединява туристически сдружения и лица, извършващи туристическа дейност.

11. "Професионално туристическо сдружение" е сдружение на физически лица, упражняващи определена професия в сектора на туризма, и на юридически лица, създадени за предоставяне на допълнителни туристически услуги.

12. "Доказателства за редовен организационен живот на сдружението" са документи и/или декларирани обстоятелства за извършване на ефективна обществена дейност за развитието на туризма, което се преценява в зависимост от предмета на дейност, съгласно устава на сдружението и чл. 50.

13. "Туристическа дестинация" е регламентирана съвкупност от икономически, социални и културно-екологични дейности, осъществявани в туристически обекти с реални граници, с цел създаване, реализация и потребление на стоки и услуги, формиращи атрактивността на туристическия продукт (пакет) с устойчива конкурентоспособност и ефективност.

14. "Туристически район" е природно-социална система с устойчива йерархична

пространствена структура (кластери) и граници, с висока степен на концентрация на ресурси и материална база, в която се реализират конкурентоспособни, ефективни и ефикасни туристически политики.

15. "Туристическа атракция" е природен, културен или целенасочено създаден обект от туристически интерес, най-често свързан с природно, материално или нематериално културно наследство и/или историческо събитие, или изкуствено създаден обект с развлекателна цел, предоставящ услуги с познавателна или образователна цел и/или възможности за отдих или забавление.

16. "Национален курорт" е селищно образувание с национално значение, определено за такова с решение на Министерския съвет, което задоволява възникнали курортни нужди с национално значение, и може да е разположен на територията на една или повече общини.

17. "Хотел" е сграда или функционално свързани сгради с минимум 15 стаи за настаняване, в която се предлагат основни и допълнителни туристически услуги, свързани с пребиваването на туристите. За хотели, изградени преди 1 юни 2003 г., и за хотели в населени места или в части от тях с историческо, археологическо, етнографско или архитектурно значение се допуска броят на стаите да е по-малък с 20 на сто. Хотелът разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

18. "Мотел" е вид крайпътен хотел за пребиваване и обслужване на автотуристи, разположен извън населено място, до активен транспортен възел или автомагистрала. Мотелът разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

19. "Апартаментен туристически комплекс" е:

а) жилищна сграда от апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи, които се предоставят на туристи за нощувка от компания за хотелски мениджмънт, или

б) самостоятелна териториално обособена група от сгради с апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и допълнителни туристически услуги, или

в) самостоятелна териториално обособена група от апартаментен хотел/и и нискоетажни масивни сгради от апартаменти/студиа или апартаменти/студиа и стаи с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и допълнителни туристически услуги.

Апартаментният туристически комплекс, независимо от броя и вида на сградите, получава единна, обща категория за комплекса, като разлика в категорията на различните обекти в комплекса не се допуска. Апартаментният туристически комплекс разполага поне с едно заведение за хранене и развлечения.

20. "Вилно селище" е самостоятелна териториално обособена група от нискоетажни масивни вили с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, в която се предлагат основни и разнообразни допълнителни туристически услуги. Обособява се от най-малко 5 вили и има поне едно заведение за хранене и развлечения.

21. "Туристическо селище" е самостоятелна териториално обособена група от места за настаняване с изградена обща инженерна и туристическа инфраструктура, където се предлагат основни и разнообразни допълнителни туристически услуги. Обособява се от най-малко 5 места за настаняване и има поне едно заведение за хранене и развлечения.

22. "Вила" е масивна сграда с ниска етажност, притежаваща минимум: преддверие, хол, две спални, кухненски бокс, трапезария, санитарен възел, тераса и места за паркиране.

23. "Семеен хотел" е сграда в архитектурен стил, съответстващ на облика на селището и/или обвързан с историята му, с капацитет от 5 до 20 стаи за настаняване на туристи, в която се извършва хотелиерска дейност. Обектът се стопанисва от домакини или от нает персонал, които предоставят персонално обслужване на гостите. Семейният хотел има поне едно заведение за хранене и развлечения.

24. "Хостел" е сграда за нискобюджетно настаняване, която е функционално обособена като общежитие със самостоятелни стаи и/или общи спални помещения - мъжки, женски и/или смесени. Споделено се ползват санитарен възел, всекидневна, обзаведена кухня с трапезария.

25. "Пансион" е сграда, в която настаняването обикновено е за по-продължителен период от време, обзаведена с най-необходимите мебелировка, съоръжения, съдове и прибори за ползване и самостоятелно обслужване.

26. "Почивна станция" е самостоятелно място за настаняване с преобладаващи социални функции и с инфраструктура, предлагаща здравни, балнеоложки, спортни и други услуги.

27. "Къща за гости" е сграда с ниска етажност в архитектурен стил, съответстващ на облика на селището и/или е обвързан с неговата история, която разполага с максимум 10 стаи за настаняване. Гостите ползват общи помещения, като: всекидневна, обзаведена кухня, трапезария или място за хранене и място за отдых в двора. Обектът се стопанисва от домакини, които живеят в същата сграда или в съседство и се грижат за обслужването и изхранването (минимум закуска) на гостите в условия, близки до домашните.

28. "Стаи за гости" са до 5 стаи - самостоятелни или в апартаменти, в една сграда, предоставяни на туристи за нощувка.

29. "Апартаменти за гости" са самостоятелни апартаменти в една жилищна сграда, предоставяни на туристи за нощувка.

30. "Бунгало" е място за настаняване, изградено от строителни конструкции за сезонна или целогодишна експлоатация, със санитарен възел, без задължително изискване за кухненски бокс.

31. "Къмпинг" е охраняван терен със съответната инфраструктура и с необходимите условия за пребиваване на туристи със собствена или наета палатка или каравана, както и за паркиране на автомобили и предлагане на туристически услуги. На територията на къмпинга може да се разполагат бунгала, каравани (временно стационарно подвижно (колесно) място за настаняване без задължително изискване за кухненски бокс и санитарен възел), други места за настаняване, хранене и търговия.

32. "Ресторант" е заведение, в което се предлагат кухненска и сладкарска продукция, алкохолни и безалкохолни напитки. Обслужването на клиентите е с квалифицирани сервитьори с използване на специални форми на сервиране.

33. "Заведение за бързо обслужване" е заведение, в което се предлага ограничен типизиран асортимент от кулинарна продукция и/или готови пакетирани стоки, десерти, напитки - безалкохолни и алкохолни. Има висока пропускателна способност. Самообслужването е основна форма на обслужване.

34. "Питейно заведение" е заведение, в което се предлага богат асортимент от алкохолни и безалкохолни напитки и закуски към тях.

35. "Кафе-сладкарница" е заведение за допълнително хранене, в което се предлагат сладкарска продукция, сладоледи, тестени изделия, безалкохолни и алкохолни напитки.

36. "Бар" е заведение, в което се предлагат богат асортимент алкохолни и безалкохолни напитки, коктейли, топли напитки, ядки, сладкарски и захарни изделия, ограничен асортимент кулинарна продукция.

37. "Туристическа хижа" е масивна сграда, предназначена за краткотраен отдых на туристи, в която се предлагат основни и допълнителни туристически услуги. Обзаведена и оборудвана с най-необходимата мебелировка, съоръжения, съдове и прибори за ползване и самостоятелно обслужване на туристи. Предлага туристическа, краеведска, екологическа и друга информация.

38. "Туристически учебен център" е сграда за настаняване с учебни функции. Представлява масивна сграда във или край населени места и в планински райони, архитектурно и функционално изградена, обзаведена и оборудвана за провеждане на специализирано обучение на

кадри, обслужващи спортно-туристическите дейности, както и на професионално обучение по различни видове туризъм, алпинизъм, ориентиране, спелеология, водни ски и други спортове. Разполага с учебни и спортни зали, методически кабинети, библиотека и други. Има изградена инфраструктура със спортни площадки, терени, подходящо обозначени за обучение; маркирани и трасирани маршрути и турове, необходими за професионална подготовка на курсисти. Обзаведен е с подходящи съоръжения за обучение и с необходимата мебелировка, съдове и прибори за престой и самостоятелно обслужване на курсистите.

39. "Туристическа спалня" е сграда за настаняване за краткотрайно пребиваване на туристите. Представлява масивна сграда, архитектурно и функционално изградена във или край населени места, в архитектурно-исторически и етнографски центрове, във възлови планински центрове, в крайморски зони за отдих, в изходни пунктове към планините, природни и културни забележителности. Обзаведена е с най-необходимата мебелировка за предлагане на основни и допълнителни туристически услуги. Предоставя туристическа, краеведска, екологическа и друга информация.

40. "Туристическа столова" е заведение за хранене със собствена храна или по заявка. Предлага се ограничен асортимент от кухненска продукция, сладкарски, тестени и други изделия, пиво, топли, студени, безалкохолни и други напитки. Самообслужването е основна форма на обслужване.

41. "Туристически бюфет" е заведение за хранене с ограничен асортимент от готови и пакетирани хранителни стоки, студени и топли сандвичи, тестени и захарни изделия, пиво, топли и студени напитки и други.

42. "Туристическа столова със сервитьорско обслужване" е заведение за хранене с разнообразен асортимент от кухненска и сладкарска продукция, безалкохолни и алкохолни напитки, пиво, топли напитки и други. Спазват се изискванията за обзавеждане и обслужване в ресторант (лист-меню, карт-меню, мека мебел, украса, гардероб и други).

43. "Балнеолечебен (медикул СПА) център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който се прилагат здравни процедури, базирани на естествени лечебни фактори (минерална вода и/или лечебна кал). В центъра се предлагат разнообразни терапевтични програми, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения, предназначени за осъществяване на диагностика, лечение, рехабилитация и профилактика. Центърът е лечебно заведение по смисъла на Закона за лечебните заведения.

44. "Балнеолечебни (медикул СПА) услуги" са услуги, изискващи използването на естествени лечебни фактори - минерална вода и/или лечебна кал, за провеждането на процедури, допринасящи за възстановяване здравето на човека. Балнеолечебните услуги се изпълняват от медицински и немедицински специалисти, получили своето образование в акредитирано висше училище.

45. "СПА център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който се прилагат разнообразни процедури, програми и ритуали, включващи използването на вода - минерална, изворна и друга разрешена от закона, и/или лечебна кал и/или морска вода и/или други естествени природни фактори, чрез прилагане на класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи антистрес, релакс и психо-физическо възстановяване, както и насочени към красотата на човешкото тяло. В СПА зоната има минимум: вътрешен и/или външен басейн или спа капсула, а бюти зоната има минимум два кабинета с хидромасажни процедури, турска баня или парна баня, сауна или инфрачервена кабина, зала за релакс.

46. "СПА услуги" са услуги, изискващи използването на вода (минерална, изворна, както и друга разрешена от закона), както и лечебна кал и/или морска вода, и/или други естествени природни фактори за класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи

възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло. СПА услугите се изпълняват от персонал със специализирано в съответната област образование.

47. "Уелнес център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда, в който използването на вода и естествени природни фактори не е задължително. В центъра се предлагат разнообразни рекреативни и козметично-разкрасяващи процедури, програми и антистресови ритуали, базирани на съчетание от природни лечебни ресурси и холистични подходи за постигане на физическо, емоционално, духовно, интелектуално, професионално и социално благосъстояние на личността.

48. "Уелнес услуги" са услуги, за предоставянето на които не се изисква използването на естествени природни фактори и които се изпълняват в оборудвани зали и помещения, които включват разнообразни процедури на класическата и нетрадиционната медицина, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве и насочени към красотата на човешкото тяло. Уелнес услугите се изпълняват от персонал със специализирано в съответната област образование.

49. "Таласотерапевтичен център" е самостоятелен или изграден към място за настаняване център, намиращ се в градска или курортна среда в близост до морския бряг, в който се предлагат програми и ритуали, включващи използването на морска вода и/или естествени производни продукти, и/или лиманна кал, чрез класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло, които се провеждат в специализирано оборудвани кабинети, зали и помещения. Лечебната дейност се ръководи от лекар с придобита специалност по физикална и рехабилитационна медицина.

50. "Таласотерапевтични услуги" са услуги, изискващи използването на морска вода и производни продукти, както и лечебна кал и/или други естествени природни фактори за класически и нетрадиционни терапевтични методи на въздействие, целящи възстановяване на психо-емоционалното и физическото здраве, както и насочени към красотата на човешкото тяло. Таласотерапевтичните услуги се консултират и реализират от медицински и немедицински специалисти, получили своето образование в акредитирано висше училище.

51. "Ски писта" е общодостъпен, обособен и безопасен планински участък, на който се предлагат и потребяват туристически услуги, свързани с практикуване на ски спортове (ски алпийски дисциплини, сноуборд и ски бягане).

52. "Ротел" е подвижен хотел, представляващ вагон с единични и двойни стаи. През деня туристите се запознават с различни градове и техните забележителности, а нощуват във влака.

53. "Ботел" е неголям воден хотел (неплаващ), като такъв може да се използва оборудван по съответния начин плавателен съд.

54. "Флотел" е плаващ хотел, представляващ специално оборудван плавателен съд. На туристите се предоставят комфортни стаи-каюти, услуги за активна почивка, зали за преговори, конференции, конгреси, средства за свръзка, барове и ресторанти.

55. "Хотелиерство" е предоставяне на настаняване и други услуги съобразно вида и категорията на обекта.

56. "Хотелиер" е лице, което извършва хотелиерство във всички видове категоризирани по закона или с издадено временно удостоверение за открита процедура за категоризиране места за настаняване, туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални.

57. "Ресторантьорство" е предоставянето на туристически услуги при специфични форми на обслужване съобразно вида на туристическия обект.

58. "Ресторантьор" е лице, което извършва ресторантьорство във всички видове категоризирани по закона заведения за хранене и развлечения (самостоятелни и прилежащи към места за настаняване) и заведения за хранене, прилежащи към туристически хижи.

59. "Туроператорска дейност" е организирането на групови и/или индивидуални туристически пътувания с обща цена, предлагани за продажба, пряко или посредством туристически агент с цел туризъм, отдих, развлечение, бизнес, участие или посещение на прояви и събития с културен и опознавателен характер, на конгресни и делови събития или с друга цел.

60. "Туроператор" е лице, регистрирано по реда на този закон или вписано в регистъра на туроператорите и туристическите агенти за извършване на туроператорска дейност.

61. "Туристическа агентска дейност" е извършването на посредничество при: продажби на организирани туристически пътувания с обща цена на крайни потребители; пасажерски авиационен, воден и автобусен превоз; резервационни, визови и други допълнителни туристически услуги, както и застраховки, свързани с туристическото пътуване.

62. "Туристически агент" е лице, регистрирано по реда на този закон или вписано в регистъра на туроператорите и туристическите агенти за извършване на туристическа агентска дейност.

63. "Свободно предоставяне на услуги от туроператор и/или туристически агент" е налице, когато лице, което има правото да упражнява туроператорска и/или туристическа агентска дейност по законодателството на друга държава - членка на Европейския съюз, ще извършва тази дейност временно или еднократно без установяване на територията на Република България.

64. "Туристически ваучер" е документ под отчет, удостоверяващ съществуването на договор между туроператора и туриста като потребител на организирано туристическо пътуване с обща цена или на продажбата на основна/и и/или допълнителна/и туристическа/и услуга/и.

65. "Резервационна бланка" е документ под отчет, удостоверяващ съществуването на договор между туристическия агент и туриста като потребител на основна или допълнителна туристическа услуга, когато не са част от организирано туристическо пътуване с обща цена.

66. "Туристически продукт" е съвкупността от специфични стопански дейности и природни и антропогенни условия и ресурси в рамките на определена територия, предлагани и потребявани от туриста по време на неговото пътуване.

67. "Организирани групови и индивидуални туристически пътувания с обща цена" са пътувания:

а) по предварително изготвена програма, включваща комбинация от най-малко две от следните услуги:

аа) транспорт;

бб) настаняване;

вв) други туристически услуги, които не са свързани с транспорта или настаняването и съставляват значителна част от пътуването, и

б) се предлагат или се продават на цена, която включва всички разходи, и

в) са за срок, по-дълъг от 24 часа, или включват настаняване за пренощуване.

68. "Основни клаузи на договора за организирано туристическо пътуване с обща цена" са: цената, датата на тръгване и пристигане, продължителността на престоя, маршрутът на пътуването, видът на използвания транспорт, местоположението, видът и категорията на местата за настаняване.

69. "Основни туристически услуги" са настаняване, хранене и транспортиране.

70. "Допълнителни туристически услуги" са услуги, свързани с пътувания, развлечения, прояви и други събития с културен и опознавателен характер, конгресни и делови прояви (организиране на срещи, конференции, семинари, обучения, презентации и други корпоративни събития), спортно-анимационни и водноатракционни услуги, здравни, спа и уелнес услуги, ползване на въжени линии, отдаване под наем на плажни съоръжения, ски екипировка, превозни средства и на плавателни средства за спорт, туризъм и развлечение, услуги, предоставяни от школи и клубове по танци, езда, ветроходство и други водни спортове, услуги, предоставяни от

ски училища, и други услуги, предлагани и потребявани от туристите по време на тяхното пътуване и престой.

71. "Детски лагер" е форма на организиране и провеждане на детски и ученически туристически пътувания с обща цена, която се реализира при спазване на специални правила.

72. "Свързани лица" са:

а) съпрузите, роднините по права линия - без ограничения, по сребрена линия - до четвърта степен включително, и роднините по сватовство - до трета степен включително;

б) работодател и работник;

в) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

г) съдружниците;

д) дружество и лице, което притежава повече от 5 на сто от дяловете и акциите, издадени с право на глас в дружеството;

е) лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице;

ж) лицата, които съвместно контролират пряко или косвено трето лице;

з) лицата, едното от които е търговски представител на другото;

и) лицата, едното от които участва в управление на дружество за извършване на същата дейност на същото място и с повече от половината от същите наети лица в продължение на две години от прекратяването на тази дейност на другото.

73. "Екскурзовод" е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията "екскурзовод", което при реализиране на програмата на туристи ги запознава с природно-географските особености, общественоекономическото развитие и културното наследство на страната.

74. "Планински водач" е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията "планински водач", което води и придружава туристи в планинска и природна среда, като по време на осъществяването на избрания маршрут се грижи за сигурността на туристите и им дава информация за природно-географските особености и за забележителностите по него.

75. "Ски учител" е лице, вписано в Националния туристически регистър за упражняване на професията "ски учител", което обучава туристи в снежни спортове (ски, сноуборд, ски бягане и други) към ски училище.

76. "Ски училище" е юридическо лице - търговец по смисъла на Търговския закон, изискванията към дейността на което са уредени в съответната наредба по чл. 146, ал. 2.

77. "Детска ски зона" е обособена зона за практикуване на снежни спортове от деца до 6-годишна възраст. Същата е снабдена с уреди и пособия от сняг и други материали, подsigуряващи сигурно и безопасно практикуване на снежни спортове, съобразно възрастовите особености на децата.

78. "Снежен парк" представлява обособена зона за практикуване на ски и сноуборд свободен стил. Същият е изграден от различни уреди, направени от сняг и други материали, подредени в зони с различна конфигурация и степен на трудност. Осигурява сигурност и безопасност на практикуващите.

79. "Документ, удостоверяващ владението на езика" е диплома, свидетелство, сертификат или друг удостоверителен документ за успешно положен изпит по чужд език във висше училище, профилирана гимназия, профилирана паралелка в средно общообразователно училище, гимназия или професионално училище или езиков курс.

80. "Организирано детско и ученическо туристическо пътуване" е организирано пътуване, при което потребителите на пътуването са лица до 19 години, придружавани от възрастни лица.

81. "Светлата част на денонощието" включва периода от изгрева до залеза на слънцето по данни на националната метеорологична служба.

82. "Потребител на организирани индивидуални или групови туристически пътувания с обща цена" е лице:

- а) което сключва договор за туристическо пътуване с обща цена, или
- б) което дава съгласие да сключи договор за туристическо пътуване с обща цена, или
- в) от чието име и/или в чиято полза е сключен или е постигнато съгласие да бъде сключен договор за туристическо пътуване, или
- г) в полза на което е прехвърлено туристическото пътуване с обща цена съгласно чл. 91, ал. 1.

83. "Бранд" е уникалното съчетание от емоционални и рационални възприятия за една дестинация и типа продукт, който тя предлага, отличаващи я от конкурентните дестинации като най-подходяща за съответните целеви пазарни сегменти.

84. "Повторно" е нарушението, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което нарушителят е наказан за същото по вид нарушение.

85. "Системно нарушение" е налице, когато в двугодишен срок са извършени три или повече административни нарушения на този закон.

86. "Повторен отказ" е отказ на лицето, извършващо туристическа дейност в обекта, да допусне за втори пореден път длъжностно лице от контролните органи в обекта или да предостави на контролните органи изискваните за втори пореден път документи и информация.

87. "Обитавано жилище" е жилището, в което лицето, извършващо хотелиерство, живее и то е неговият настоящ адрес по адресна регистрация.

88. "Непреодолима сила" е събитие по смисъла на чл. 306, ал. 2 от Търговския закон.

89. "Ски зона" е планинска територия с определени граници, която обхваща ски писти с различна сложност и предназначение, връзките между тях, трасета и въжени линии за превоз на хора.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. Законът за туризма (обн., ДВ, бр. 56 от 2002 г.; изм., бр. 119 и 120 от 2002 г., бр. 39 от 2004 г., бр. 28, 39, 94, 99 и 105 от 2005 г., бр. 30, 34, 80, 82 и 105 от 2006 г., бр. 42, 53 и 80 от 2007 г., бр. 31, 36 и 66 от 2008 г., бр. 19 и 82 от 2009 г. и бр. 15, 50 и 98 от 2010 г.) се отменя.

§ 3. В срок една година от влизането в сила на закона лицата, които упражняват професиите "екскурзовод", "планински водач" и "ски учител", привеждат дейността си в съответствие с изискванията му и представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма съответните документи за вписването им в Националния туристически регистър.

§ 4. (1) Регистрацията на туроператори и/или туристически агенти, извършена по отменения Закон за туризма, се запазва.

(2) Когато към датата на влизане в сила на закона има започната процедура за регистрация на туроператори и/или туристически агенти, процедурата се довършва по реда на отменения Закон за туризма.

§ 5. (1) Подновяването на категорията на категоризираните до влизането в сила на закона

туристически обекти в изпълнение на срока по чл. 133, ал. 2 се извършва, както следва:

1. за категоризираните туристически обекти през 2004 и 2005 г. - през 2014 г.;
2. за категоризираните туристически обекти през 2006 и 2007 г. - през 2015 г.;
3. за категоризираните туристически обекти през 2008 и 2009 г. - през 2016 г.;
4. за категоризираните туристически обекти през 2010 г. - през 2017 г.;
5. за категоризираните туристически обекти през 2011 г. - през 2018 г.;
6. за категоризираните туристически обекти през 2012 г. - през 2019 г.

(2) Откритите процедури за издаване на удостоверения за определена категория на туристически обекти до влизането в сила на закона се довършват по реда, предвиден в него.

§ 6. (1) Промяната на вида на категоризираните до влизането в сила на закона туристически обекти от "самостоятелни стаи" в "стаи за гости" и от "къщи" в "къщи за гости" и получаването на новата категорийна символика се извършва в сроковете по § 5.

(2) Издадената до влизането в сила на закона категорийна символика за "самостоятелни стаи" и за "къща" е валидна до подновяването на категорията на съответния обект в сроковете по § 5.

§ 7. (1) Туристическите сдружения, вписани до влизането в сила на закона в Националния туристически регистър, в срок до 6 месеца от влизането му в сила привеждат дейността си в съответствие с изискванията му и представят в Министерството на икономиката, енергетиката и туризма документите по чл. 52, ал. 1.

(2) При неизпълнение на изискванията на ал. 1 министърът на икономиката, енергетиката и туризма заличава съответното сдружение от Националния туристически регистър.

(3) Заличеното по ал. 2 туристическо сдружение може да заяви ново вписване в Националния туристически регистър по реда на чл. 52, ал. 1.

§ 8. (1) Определените категории на плажове по отменения Закон за туризма се прекратяват с влизането в сила на закона.

(2) Неприключилите процедури по категоризация на плажове по отменения Закон за туризма се прекратяват с влизането в сила на закона.

(3) Платените такси за разглеждане на заявленията по ал. 2 подлежат на възстановяване, ако в срок до три месеца от влизането в сила на закона е подадено искане за това от правоимащо лице.

§ 9. (1) Неприключилите процедури по категоризация на ски писти по отменения Закон за туризма се прекратяват с влизането в сила на закона.

(2) Платените такси за разглеждане на заявленията по ал. 1 подлежат на възстановяване, ако в срок до три месеца от влизането в сила на закона е подадено искане за това от правоимащо лице.

§ 10. (1) В тримесечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема наредбите по чл. 79, ал. 5, чл. 99, ал. 4, чл. 121, ал. 5, чл. 159 и чл. 165, ал. 2 и тарифата по чл. 69, ал. 3.

(2) В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на икономиката,

енергетиката и туризма издава наредбата по чл. 64.

(3) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона Министерският съвет приема наредбата по чл. 164.

(4) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на икономиката, енергетиката и туризма издава наредбите по чл. 58, ал. 4 и чл. 122, ал. 4.

(5) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на здравеопазването и министърът на икономиката, енергетиката и туризма издават съвместно наредбата по чл. 138, ал. 3.

(6) В 6-месечен срок от влизането в сила на закона министърът на икономиката, енергетиката и туризма съгласувано с министъра на образованието, младежта и науката и министъра на физическото възпитание и спорта издава наредбите по чл. 146, ал. 2.

§ 11. В тримесечен срок от влизането в сила на закона министърът на икономиката, енергетиката и туризма издава заповедта по чл. 16, ал. 3.

§ 12. Държавните и общинските органи, приели или издали нормативни актове, в които има класификация на видове места за настаняване и заведения за хранене и развлечения, са длъжни в срок до 6 месеца от влизането в сила на закона да направят произтичащите от него изменения в тях.

§ 13. (1) Националният съвет по туризъм, консултативните съвети по въпросите на туризма, Експертната комисия по регистрация на туроператори и туристически агенти, Експертната комисия по категоризация и сертификация на туристически обекти и общинската експертна комисия по категоризация на туристически обекти по закона се създават в срок до три месеца от влизането му в сила.

(2) Съветите и комисиите по отменения Закон за туризма се закриват със създаването на тези по ал. 1.

§ 14. Приетите и издадени на основание на отменения Закон за туризма нормативни актове се прилагат до издаването на съответните нови подзаконовни нормативни актове, доколкото не противоречат на този закон.

§ 15. В Закона за данък върху добавената стойност (обн., ДВ, бр. 63 от 2006 г.; изм., бр. 86, 105 и 108 от 2006 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2007 г. - бр. 37 от 2007 г.; изм., бр. 41, 52, 59, 108 и 113 от 2007 г., бр. 106 от 2008 г., бр. 12, 23, 74 и 95 от 2009 г., бр. 94 и 100 от 2010 г., бр. 19, 77 и 99 от 2011 г., бр. 54, 94 и 103 от 2012 г. и бр. 23 от 2013 г.) в § 1 от допълнителните разпоредби в т. 45 думите "по смисъла на т. 12" се заменят с "по смисъла на т. 70".

§ 16. В Закона за местните данъци и такси (обн., ДВ, бр. 117 от 1997 г.; изм., бр. 71, 83, 105 и 153 от 1998 г., бр. 103 от 1999 г., бр. 34 и 102 от 2000 г., бр. 109 от 2001 г., бр. 28, 45, 56 и 119 от 2002 г., бр. 84 и 112 от 2003 г., бр. 6, 18, 36, 70 и 106 от 2004 г., бр. 87, 94, 100, 103 и 105 от 2005 г., бр. 30, 36 и 105 от 2006 г., бр. 55 и 110 от 2007 г., бр. 70 и 105 от 2008 г., бр. 12, 19, 41 и

95 от 2009 г., бр. 98 от 2010 г. и бр. 19, 28, 31, 35 и 39 от 2011 г.; Решение № 5 на Конституционния съд от 2012 г. - бр. 30 от 2012 г.; изм., бр. 53, 54 и 102 от 2012 г. и бр. 24 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 61р, ал. 3 думите "средствата за подслон и" се заличават.
2. В чл. 61с, ал. 1 думите "средствата за подслон и" се заличават.
3. В чл. 61т думите "по чл. 10, ал. 2" се заменят с "по чл. 11, ал. 2".
4. В § 1 от допълнителната разпоредба:
  - а) в т. 24, буква "а" думите "средствата за подслон и" се заличават;
  - б) точка 27 се изменя така:

"27. "Места за настаняване" са съответните туристически обекти по чл. 3, ал. 2, т. 1 от Закона за туризма.";

- в) в т. 29 думите "чл. 3, ал. 3, т. 3" се заменят с "чл. 3, ал. 2, т. 2";
- г) в т. 34 думите "средствата за подслон и" се заличават.

5. В приложение № 4 към глава втора, раздел VI в т. 1 думите "Средства за подслон и" се заличават.

§ 17. В Закона за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В § 1 от допълнителните разпоредби в т. 9:
  - а) буква "в" се изменя така:

"в) места за настаняване - хотели, мотели, апартаментни туристически комплекси, вилни селища, туристически комплекси, вили, семейни хотели, хостели, пансиони, почивни станции, стаи за гости, апартаменти за гости, къщи за гости, бунгала, къмпинги, както и туристически хижи, туристически учебни центрове и туристически спални;"

б) в буква "е" думите "СПА и уелнес центрове" се заменят с "балнеолечебни (медикъл СПА) центрове, СПА центрове, уелнес центрове и таласотерапевтични центрове".

2. В § 1а в буква "г" думите "средства за подслон" се заличават, а думите "чл. 3, ал. 3, т. 1, 2, 3 и 10" се заменят с "чл. 3, ал. 2, т. 1, 2 и 3".

§ 18. В Закона за защита на потребителите (обн., ДВ, бр. 99 от 2005 г.; изм., бр. 30, 51, 53, 59, 105 и 108 от 2006 г., бр. 31, 41, 59 и 64 от 2007 г., бр. 36 и 102 от 2008 г., бр. 23, 42 и 82 от 2009 г., бр. 15, 18 и 97 от 2010 г., бр. 18 от 2011 г., бр. 38 и 56 от 2012 г. и бр. 15 от 2013 г.) се правят следните изменения:

1. В чл. 186, ал. 2, т. 2 думата "четвърта" се заменя със "седма".
2. В приложение № 1 към чл. 156, т. 1:

а) в част I, в т. 3.2 думите "средството за подслон, или" се заличават;

б) в част III навсякъде думите "средства за подслон или", "средствата за подслон или", "средство за подслон или" и "средството за подслон или" се заличават.

3. В приложение № 2 към чл. 156, т. 2, в част I в т. 4 в текста преди буква "а" думите "средството за подслон или" се заличават.

4. В приложение № 4 към чл. 156, т. 4, в част III навсякъде думите "средства за подслон или", "средство за подслон или" и "средството за подслон или" се заличават.

§ 19. В Закона за потребителския кредит (обн., ДВ, бр. 18 от 2010 г.; изм., бр. 58 от 2010 г. и бр. 91 от 2012 г.) в преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за потребителския кредит (ДВ, бр. 91 от 2012 г.) § 4 се изменя така:

"§ 4. Разпоредбите на този закон за изчисляване на ГПР по кредита при отчитане на допълнителните допускания съгласно т. 3 от приложение № 1 към чл. 19, ал. 2 не се прилагат за договори за потребителски кредит, сключени преди влизането му в сила."

§ 20. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на разпоредбите на глава девета, десета и дванадесета, които влизат в сила 6 месеца след обнародването на закона.

Законът е приет от 41-ото Народно събрание на 12 март 2013 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЛАДЕЖТА
(ОБН. - ДВ, БР. 68 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 02.08.2013 Г.)

§ 55. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА

(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 03.02.2015 Г.)

§ 2. Навсякъде в закона думите "министъра на икономиката, енергетиката и туризма" и "министърът на икономиката, енергетиката и туризма" се заменят съответно с "министъра на туризма" и "министърът на туризма" и думите "Министерството на икономиката, енергетиката и туризма" се заменят с "Министерството на туризма".

Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА
(ОБН. - ДВ, БР. 9 ОТ 2015 Г., В СИЛА ОТ 03.02.2015 Г.)

§ 6. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".